

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 20. sz. — 1939 szeptember 8 péntek — Ára: 12 fillér

VARSÓHOZ KÖZELEDNEK a NÉMET CSAPATOK

Német repülőrajok szétrombolták a Visztula hídjait Varsótól délre — Lángokban a varsói nyugati pályaudvar — Fogságba került a volt lengyel vezérkari főnök — Angol csapatok érkeztek Franciaországba, a németek erősítik nyugati állásaikat

**A Westerplatte lengyel helyőrsége megadta magát
Az első angol-német támadások a tengeren**

Csütörtökön a keleti hadszíntéren folytatódott a német csapatok előnyomulása. Hogy meddig jutott az előnyomulás, erről pontos jelentések nincsenek. Minden jel arra vall, hogy Varsó körül döntő ütközet fejlődik ki, ha a lengyelek képesek állást felfenni fővárosuk előtt.

A német repülőrajok bombázóira nagyon megnehezíti a vesztett csatákból visszaözönlő csapatok helytállását. Varsótól délre a Visztula hídjait annyira szétrombolták a német repülőrajok, hogy rendkívül nehézé vált a visszaözönlő lengyel seregrészek átkelése. Hogy mennyire villámgyorsak a német hadmozdulatok, misem mutatja jobban, minthogy egy lengyel hadtestparancsnok is, aki hosszú ideig a lengyel vezérkar főnöke volt, a németek fogságába esett.

A lengyelek súlyos helyzetükben hiába várnak segítséget szövetségeseiktől, az angoloktól és franciáktól. Chamberlain angol miniszterelnök csupán pénzügyi támogatást helyezett kilátásba.

A lengyelországi heves harcoknak egyik érdekes epizódja zajlott le Danzignál, a Westerplatte lengyel helyőrsége közel egyheti hősi ellenállás után a kétfelől jövő kemény német támadás hatása alatt megadta magát.

A francia-német fronton megélenkült a harci tevékenység. Most már járőrök és felderítő csapatok összeütközését és tűzvérségi párbaüt jelentenek. De a katonai szakértők szerint itt nagyobb mértékű offenzíváról nem lehet szó. Párisi táviratok angol csapatok Franciaországba érkezését adják tudtul, a legutolsó francia hadijelentés pedig azt közli, hogy a németek megerősítik a Rajnánál állásaikat és újabb csapatokat vonnak oda.

Fehér zászló a Westerplatten

Berlin, szept. 7. A birodalmi hadügyminisztérium közli, hogy a Westerplatte lengyel helyőrsége ma délelőtt tíz óra húsz perckor megadta magát. A hivatalos közlemény magasztalóan emlékezik meg a lengyel védők hősiességéről.

Danzig, szept. 7. (Német Távíráti Iroda.) Csütörtökön reggel

A fehér zászlós a csütörtökön elfoglalt területeket jelzik.

10.20 óra tájban műszaki, tengereszeti és SS csapatok elfoglalták a Westerplatte-t. A lengyel védőcsapatok kitérték a fehér zászlót és megadták magukat.

Danzig, szept. 7. (Német Távirati Iroda.) A Westerplatte elfoglalásáról a következő részletek váltak ismeretessé:

A korreggeli órákban a Schleswig-Holstein iskolahajó rohamcsapatjai a tenger felől erős tüzerrel támogatással megtámadták a Westerplatte-t. Ugyanekkor szárazföld felől egy utászászlóalj

rohamcsapatjai kezdtek támadást. E tervszerű támadás és a hajóágyúk erős tüze során a Westerplatte lengyel csapatai féltíz tájban fehérszászlókat tűztek ki. Kb. egy óra múlva a Westerplatte parancsnoka egy csoport katonával együtt jelentkezett a német vonalon s az utászászlóalj parancsnokának, aki a szárazföldi támadást vezette valamint a hajó parancsnokának átadta a Westerplatte-t és az ottani csapatokat. (MTL)

Fogságba esett Pilsudski legrégebb munkatársa

Berlin, szept. 7. (Német Távirati Iroda.) Gosiorowski tábornok, a 7. lengyel hadtest parancsnoka, német fogságba esett. Gosiorowski

tábornok 1936-ig a lengyel vezérkar főnöke volt és Pilsudski egyik legrégebb munkatársa. (MTL)

Németek előretörése Varsó és Lodz felé

Berlin, szept. 7. (Német Távirati Iroda.) Német repülőrajok esütőkkel délből annyira szétrombolták a Visztulának Varsótól délre levő hídjait, hogy ez mindenütt jelentősen megnehezítette a lengyel hadsereg visszazúzó részének átkelését. (MTL)

Riga, szept. 7. Mint a lapok jelentik, Varsó és Wilna között a közvetlen vasúti forgalom a lengyel vasútvonal ellen intézett német légitámadások miatt megszakadt. Varsóból csak Bresztli-tovszkon át lehet Wilnába jutni.

Berlin, szept. 7. (Német Távirati Iroda.) A Lodztól délre előretörő német csapatok elérték Rava-Mazowiecka városát. (MTL)

Berlin, szept. 7. (MTL) A Lengyelországban előretörő német hadak a legvéresebb várakozást is felülmuló ütemben folytatják elő-

renyomásukat. Külföldi távirati irodák jelentései szerint Varsó kiürítését már megkezdték és a lengyel kormány már áttette székhelyét Lublinba.

Varsóban már tisztán kivethető az alig 40 kilométerrel folyó ötközetek ágyudörzeje.

Érdekes egy német repülőiiszit jelentése, aki kedden repülőgéppel Varsóig és vissza közel 500 kilométert tett meg lengyel terület fölött, ezidőig egyetlen ellenséges repülőgéppel sem találkozott és a földről sem tettek rá egyetlen lövést sem.

Wilno, szept. 7. A lengyel vasútforgalom zavarai miatt a varsói lapok már nem érkeztek meg Wilnába. A wilnai rádióadó állomás külföldi lapszemléjében kizárólag a Wilnában megjelent két lengyel újságra szorítkozott. (MTL)

Ha a lengyelek nem tudják megállítani a németek előnyomulását...

Róma, szeptember 7. (Stefani.) A lapok a hadviselő felek katonai helyzetével kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy ha a lengyelek nem tudják megállítani a németek előnyomulását északról és délről Varsó felé, akkor egész Nyugat-Lengyelország a németek kezébe kerül, aminek a lengyel hadsereg szempontjából kiszámíthatatlan következményei lennének. A másik súlyos csapás, amely Lengyelországot érte, a felsősziléziai nagy ipari medence elvesztése.

A francia-német határ tekintetében a *Messenger* felteszi a kérdést: vajjon a Mosel alsó folyásának vidéke, vagy a francia és német határ közé beékelte Luxemburg nem lesz-e kénytelen fontos szerepet játszani a közeli napok hadműveleteiben? (MTL)

London, szeptember 7. (Stefani.) A *Times* katonai szakértője hangsúlyozza, hogy a német csapatok bekerülő mozdulatainak célja Varsó elfoglalása és azt írja, hogy ha ez megtörténik, az nagy baj lesz Lengyelország számára, mert a főváros idegen kézre kerülésének leverő erkölcsi hatásán kívül fontos tényező az a körülmény, hogy Varsó úgyszólván fősomópontja

az egész lengyel közlekedési hálózatnak.

Az egyetlen lehetőség a Varsó ellen történő előnyomulás megállítására — írja a tudósító — az volna, ha a lengyelek oldalba támadnák a német hadsereget, amely kénytelen volna szembefordulni az erről az oldalról fenyegető veszéllyel.

»Szívet-lélekkel a hős lengyel nemzet mellett állunk — fejezi be cikkét a *Times* katonai tudósítója —, de a szövetségesek pillanatnyilag nem nyújthatnak számára közvetlen támogatást.» (MTL)

LEGUJABB

Amsterdam. Az élelmiszerellátás nehézségeinek elkerülése végett Német-Álfdön holnaptól kezdve jegyeket bocsátanak ki. Azzal is számolnak, hogy benzínhiány miatt betiltják a magángépkocsis forgalmat.

Tokió. A japán kormány közölte a tokiói angol nagykövettel, hogy Japán nem akar résztvenni az európai háborúban s kéri Angliát, hogy tartózkodjék minden olyan tevékenységtől, ami a kínai kérdésben Japánnak árthat.

Kaunas. A litván általános mozgósítás elrendeléséről külföldön elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. Egy külföldi rádió állomás által terjesztett hír, hogy német repülőgépek bombatámadást intéztek Varana litván határváros ellen, szintén merő kitalálás. Egyetlen egy bomba sem esett le litván földre.

— A gyomornyomás és gyomorfájás rossz emésztés és fehér nyelvtünetek, halvány arczin és kedvetlenség igen sok esetben hamarosan megszűnnek, ha bélműködésünket reggel felkeléskor egy pohár természetes Ferenc József keserűvízzel rendbehozzuk. — Kérdezze meg orvosát!

Chamberlain a hadihelyzetről

Bejelentette, hogy Anglia és Franciaország új pénzügyi segítséget nyújt Lengyelországnak

London, szeptember 7. (Havas.) Greenwood munkáspárti ellenzéki vezér a képviselőházban kérdést intézett Chamberlain miniszterelnökhöz, hajlandó-e nyilatkozni a helyzetről.

Chamberlain Greenwood interpellációjára többek között ezeket válaszolta:

— Keleten a lengyelek elkeseredetten harcolnak a hatalmas ellenség ellen, amely arra számít, hogy csapatainak és hadianyagának sülyével legyőz minden ellenállást. A lengyel katona minden időben bátor és elhatározott harcosnak bizonyult és ma méterről méterre harcol az előretörő németek ellen. A németek ismételt hangsúlyozták, hogy a rövid háború és gyors elhatározás szükségességét. Ebből következik, hogy a német terv a jelek szerint Németország legtöbb erőfeszítését Lengyelország ellen összpontosítja.

— Az angol királyi kormány és a francia kormány egyezményt írt alá a lengyel kormánnyal. Az egyezmény értelmében Nagy-Britannia és Franciaország új pénzügyi segítséget nyújt Lengyelországnak, amely ilyen módon abba a helyzetbe kerül, hogy segélyforrásait megújítsa.

— Nyugaton Franciaország és Nagy-Britannia oly hatásosan és normális keretek között mozgósította haderejét, ahogyan csak lehetséges volt. A francia csapatok a német-francia határon már felvették az érintkezést az ellenséggel.

— Franciaország és Nagy-Britannia között teljes az egyetértés és a most életbelépő rendelkezések biztosítják azt, hogy a háborúból folyó kérdések valamennyi terén minden surlódás nélkül pontos és teljes legyen az együttműködés.

— Ami Angliát illeti, hadseregünk igen széles területet felölelő védelmi intézkedéseit a feszültség idején elfogadott elővigyázatos sági intézkedések révén idejekorán meg tudtuk tenni.

A miniszterelnök ezután megállapította, hogy az angol tisztikar, altisztikar és legénység hangulata és felkészültsége jó.

A legújabb francia hadijelentés

Páris, szept. 7. (Havas.) A 8. sz. hadijelentés, amelyet szept. 7-én este adtak ki, így szól. A Rajna és Mosel közötti harc-

A miniszterelnök beszámolt arról, hogy az angol bombavető repülőgépek a német néphez intézett kiáltványok több mint 10 millió példányát dobták le a felderítő repülőgépek során. Az angol vadászgépek és az angol part légvédelmének tevékenysége ugyancsak intenzív volt a háború elejétől kezdve. A légvédelmi intézkedések az egész vonalon beváltak.

Chamberlain ezután közölte, hogy Anglia egész területén hozzávetőlegesen 1.475.000 anyát és gyermeket szállítottak vidékre.

Beszédét a következőképpen fejezte be: az egyesített királyság országai szabad karatukból jelentették ki abbéli készségüket, hogy együttműködnek egy olyan cél érdekében, amely számukra sem kevésbé becses, mint az anyaország számára. (MTL)

Chamberlain miniszterelnök Henderson kérdésére kijelentette, hogy pillanatnyilag nem lehet szó a német-lengyel ellenségeskedés kérdésének a Népszövetség elé való viteléről.

Több törvényjavaslat elfogadása után az alsóházat jövő szerdára elnapolták és felhatalmazták az elnököt, hogy szükség esetén még szerda előtt összehívja az alsóházat.

Diákok!

bőr- és

hátitáskát

Tóthfalussy

bőröndös szaküzletéből

Piac u. 40.

Angol csapatok Franciaországban

Páris, szeptember 7. (Magyar Távirati Iroda.) A *Jour értesülése* szerint az angol csapatok már megérkeztek Franciaországba. A megérkezett csapatok nagyságáról és partraszállási helyéről semmit sem közöltek a nyilvánossággal, csak annyit bizonyos, hogy ezek az angol csapatok hamarosan csatlakoznak a német-francia harcúterén küzdő francia csapatok zöméhez.

Varsó, szept. 7. (Havas.) Smigly-Rydz tábornagy a lengyel hadsereg nevében táviratban üdvözölte Gamelin francia tábornokot abból az alkalomból, hogy Franciaország megkezdte a hadműveleteket. (MTL)

Páris, szept. 7. Párisban újabb két légiiradó volt. Eddig egyetlen ellenséges gépnek sem sikerült átörni a francia légvédelmi gyűrűt, úgyhogy egyetlen gép sem jutott el Páris felé. (MTL)

Róma, szeptember 7. Mint az olasz lapok jelentik, az Istanbul-

téren az ellenség megerősíti előtünk állásait. Mint jelentik, újabb csapatok érkeznek oda a birodalom belsejéből. (MTL)

Miláno—Páris közötti expressz, melynek forgalma néhány nap óta szünetelt, ismét megkezdte járatát. A *Giornale D'Italia* párisi jelentése szerint Olaszország és Franciaország közötti vasúti forgalom néhány napon belül rendszeren fog működni. A határon azonban az utasoknak át kell szállniok.

V i g s z i n h á z

Ma 3—5—7—9 órákor és szombaton is 5—7—9 órákor a legvidámabb új magyar film:

A tökéletes férfi

Fősz. JAVOR — Simor Erzsébet — Pethes — Biltesi.

Magyar és Fox világhíradók!

INTÉZETI

Fehérnemű,

Takaró,

Matrac

előírás szerint — megbízhatóan

Kardos László

1831.

A német főparancsnokság csütörtök déli jelentése

Lángokban áll a varsói nyugati pályaudvar

Berlin, szept. 7. (Német Távirati Iroda.) A véderő főparancsnokság a következőket közli:

A lengyel hadsereg visszavonulása szeptember 6-án az egész harcfronton tovább tartott. A német keleti hadsereg csapatai a légi erő elszánt és erőteljes támogatásával a visszavonuló ellenség sarkában maradtak és több helyen harcra kényszerítették őket. Dél-Lengyelországban elfoglaltuk Neu-Sandetz és ott, valamint onnan északra átkeltünk a Dunajecen. Csapatunk harc nélkül megszállották Krakkó városát. Pilsudski sírjánál katonai tiszteletadás történt.

Kielce bevétel után csapatunk gyorsan nyomulnak előre a Lysa Gora nyugati részén és északon Tomaszow és Lodz városok felé közelednek. Északon Tuchel és északkeleten Graudenz környékén megtisztították a folyosóban elhelyezett lengyel hadsereg utolsó maradványaitól. A szákmányolt ágyúk száma kilencvenre emelkedett. A 9. és 27. lengyel hadosztály két vadászszázalóját és egy lovasdandár megsemmisült. Egyes lengyel seregtartományok maradványai fegyver- és felszerelés nélkül a Visztulán átúszva menekültek.

Hetek telnek bele, míg az erdőben heverő hadfelszerelést összeszedik és mennyiségét megállapítják. A Visztulától keletre a thornstrassburgi utat átlépték a német csapatok és DREWENZ felett hidfőt létesítettek. A Keletporoszországból előnyomuló csapatok elérték mindkét oldalon a Narevet: Pultuskánál és Rozannál.

A légihaderő áttűtő sikeres alacsony repüléssel megtámadta és szétrobbantotta a hátráló ellenséges oszlopokat. Folytatták a vasútfelszerelések, vasútállomások és hidak elleni támadásokat. A légitámadás folyamán egy bombatalálattal súlyosan megrongálták a Varsótól délre levő Visztula-hidat. A varsói nyugati pályaudvar lángokban áll. (MTL.)

Graudenznél 15 ezer lengyel fogoly

Hitler a harcoló csapatoknál

Német vezéri főhadiszállás, szeptember 7. (Német Távirati Iroda.) Hitler vezér szerdán ismét meglátogatta a folyosó területén harcoló csapatokat. Mindenekelőtt megtekintette Tuchel sikság és a Graudenz közötti részt, ahol kedden heves harcok tomboltak a németek által bezárt lengyel seregrészekkel.

Ezek a harcok — amennyire eddig meg lehet állapítani — végül is azzal végződtek, hogy a németek több mint 15.000 foglyot ejtettek és száznál több löveget zsákmányoltak. A lengyelek visszavonulásuk közben felrobbantottak minden hidat, amely a Tuchel sikságtól keletre lévő folyók fölött vezet át.

A megsemmisülésig felmorzsolott lengyel hadosztályok visszavonulási útja Graudenzig tele van szörvénnyel, karabélyokkal, pisztolyokkal, hátizsákokkal, gázárcokkal, nyergelkekkel, köpenyekkel és más felszerelési tárgyakkal. Az útszegélyen és árkokban igen sok málhakocsi hever és sok kocsis előtt még a lovak is ott fetrengenek. A löszerszállító kocsik százai állanak összetörtülve az utakon és a kocsik rakományai messze szétszóródtak.

Igen sok ütveg áll az út mentén és a szomszédos mezőkön, anélkül, hogy bármelyikből is egyetlen lövést leadtak volna. A gyalogság lövészárkaiban a lengyel katonák holttestei garmadákban hevernek. Az egyik tarlón egy elégett repülőgép váza mered az ég felé. Százzával hevernek a teljesen szétrombolt parasztszekerek, amelyekkel a lengyelek löszert és élelmiszereket szállítottak.

A vidék lakosainak elbeszélése szerint az egyik német páncélos

esapat meglepetésszerű támadása a lengyel ezredek percek alatt megsemmisítette. A foglyok vallomásai megerősítik ezeket a jelentéseket.

A lengyel csapatok kelet felé menekültek, hogy Graudenznél kikerüljék a német átkaroló mozdulatot. Közben a német páncélos alakulatok meglepetésszerűen oldalba támadták a lengyeleket. Amikor a német páncélosok ágyú- és gépfegyverei feltűntek a szántóföldeken, a lengyeleket ez úgy megzavarta, hogy valamennyien eldobták fegyvereiket s mindent a mezőn hagytak. A lengyel ezredek rövid fél óra alatt majdnem teljesen megsemmisítették. Most ezeknek a lengyel ezredeknek nagy része már a német foglyotáborokban van. A hátrahagyott hatalmas zsákmányt a német csapatok most rendezik.

Mindenütt, ahol Hitler vezér megjelent, néhány percre megállt ez a munka. A katonák örömjongva fogadták a hadsereg legfőbb parancsnokát és lelkesen ün-

ISKOLACIKKEK

PAPIRÁRÚK
IRÓ-ÉS
RAJZSZERKEK
OLCSÓN
BESZERESZHETŐK

VAMOSI

PAPIRÜZLETÉSEN
SZÍNHÁZ ÁJTÁRÓ

Ma este

szegedi halászlé és túróscsusza

1.- pengő a Páll sörözőben.

neepték azon a csatamezőn, amelyen ezt a nagyarányú győzelmet kivívták, Graudenz előtt Hitler meglátogatta azokat a győzelmes német alakulatokat, amelyek a területet megtisztították a szétszört

lengyel csapatoktól. Graudenz elhagyása után Hitler még több helyet látogatott meg, ahol szintén ütköztek folytak és csak éjjel felé tért vissza a vezéri főhadiszállásra. (MTL.)

Jelentések a francia-német frontról

Páris, szept. 7. (Havas.) A szeptember 7-iki VII. jelentés a következőképpen hangzik:

Az arevonalon mindkét részről tevékenység folyik. (MTL.)

Páris, szept. 7. Eddig nagyon kevés pontos értesülés van a francia-német hadszínterről. Ugy látzik, hogy egyelőre nem foglalkoznak a nagyszabású mozgóháború tervével. Eddig a könnyebb alakulatok, a járőrök és felderítő csoport katonái haladtak előre annyira, hogy összeütköztek a német előőrsekkel. (MTL.)

Páris, szept. 7. A Petit Parisien értesülése szerint a francia csapatok több ponton benyomultak német területre, hogy biztosítsák a további hadmozdulatok érdekében a hadsereg által elfoglalt vonalat. Ezzel el akarják érni azt is, hogy az arevonálnak bizonyos rugal-

masságot biztosítsanak. Az egyelőre harcra dobott csapatok létszáma aránylag nem nagy. A jelen pillanatban még nem lehet szó nagyobb mértékű offenzíváról. — (MTL.)

Páris, szept. 7. A legújabb kiadott lakonikus rövidségű francia hadijelentésekből megközelítően meg lehet állapítani azt a vonalat, ahol a harcok folytak. Minden valószínűség szerint összeütközésre került a sor a Rajna és Mosel között Weissenburg és Thionville környékén. A francia hadsereg ezen a szakaszon a Maginot-vonal legjobban megerősített részére támaszkodik. (MTL.)

Páris, szept. 7. A francia-német határon a két hatalmas erődvonal között folytatódik a tüzés párbaj.

A Senki Földjén folynak a hadműveletek

Páris, szeptember 7. Csütörtökön reggel újabb hírek érkeztek, hogy francia csapatok tankok és hadirepülőgépek fedezete alatt átlépték a német határt a Rajna és Mosel között.

Francia részen ehhez az első előnyomuláshoz a legutóbbi időben behívott tartalékosokat vetették az arevonalba, míg a sorkatonaság eddig nem hagyta el állásait a Maginot-vonalban.

Luxemburgból jelentik, hogy ott folyton hallatszik a távoli ágyúdörgés. A Petit Parisien szerint a hadműveletek eddig még csak a

francia és német erődvonal közötti elterülő Senki Földjére szorítkoznak.

Berlin, szeptember 6. A hadsereg főparancsnoksága annak a jelentésnek kapcsán, hogy a német-francia határon megindult a küzdelem, kijelenti, hogy az erről szóló hírek alaptalanok.

A francia hivatalos hadijelentés semmi egyebet nem mond, mint a német hadsereg főparancsnokság hárterj jelentése, hogy tudniillik a fronton Németország és Franciaország között nyugalom uralkodik. Minden ezzel ellenkező állítása félrevezetés.

Mi a jelentősége a francia-lengyel jegyzőkönyvnek

Páris, szept. 7. (M. T. I.) A lengyel-francia jegyzőkönyv aláírásával kapcsolatban a francia külügyminisztérium körreiben hangsúlyozzák, hogy ennek a jegyzőkönyvnek igen nagy jelentősége van. Megállapítják, hogy ezzel Franciaország és Lengyelország elválaszthatatlanul összekapcsolták a sorsukat. Az új jegyzőkönyv a francia-lengyel viszonyt ugyanolyan alapra helyezte, mint amilyen az angol-lengyel

kapcsolat. A francia sajtó hangsúlyozza, hogy a jegyzőkönyv kizárja a lehetőségét minden külön békének, vagy fegyverszünetnek. Az „Epoque” szerint a jegyzőkönyv aláírása a német diplomácia minden számítását felborította. Franciaország — írja a lap — ezzel a bátor cselekedetét hajtott végre. Felégette maga mögött a hidat és elszánta magát arra, hogy harcoljon a végsőkig

Hungária filmszínház

MA UTOLJÁRA: 3, 5, 7, 9-kor
a SZÍNES csodafilm:

**Forr a vér,
forr a dal**

SZOMBATON: először az új szezon első óriás filmje:
CECIL B. DE MILLE 2 millió dolláros monumentális alkotása:

Acél karaván

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Híradó!

Százával menekülnek szlovákok magyar területre

Egyedül Mecenzéfről háromszázan jöttek el

Kassa, szept. 7. A Felvidéki Újság írja: Nem telik el nap, hogy többszáz szlovákiai menekült ne érkezne a magyar határra. A rendőrség folyosóin hosszú sorokban várják kihallgatásukat a szlovákiai menekültek, akiknek nagy része katonaköteles. Van közöttük olyan is, aki a felszabadulás után átszökött az önálló Szlovákiába és most jött vissza.

Csaknem valamennyien a bevonulás elől szöktek meg. Elmondották, hogy a hatóságok minden autót, lovat és szekeret elrekviráltak a háború céljaira. Napok óta állandó nyugtalanság uralkodik mindenütt. Az általános mozgósítás kihirdetésekor sokan a katonaköteles szlovákok közül elhagyták otthonaikat és erdőkben bujkálva várták a pillanatot, amikor átszökhettek Magyarországra.

A szlovák menekültek kihallgatása állandóan folyik. Sorsukról a kihallgatások befejezése után döntenek a magyar hatóságok.

Mecenzéfről és környékéről napok óta tömegesen menekülnek át a lakosok magyar területre. Eddig több mint 300 mecenzéfi menekült érkezett a magyar határon levő Lucibánya és Ajfalucska községekbe.

Valamennyi menekült katonaköteles férfi, akik a bevonulás elől szöktek át magyar területre. A menekültek elbeszélése szerint az első napokban még könnyen ment a menekülés, mert ebben úgyszólván senki sem akadályozta meg őket. Ma már azonban nagy veszedelembé sodorja magát az, aki menekülésre vállalkozik.

Mozgolódnak a lengyelországi litvánok

Wilno, szept. 7. A wilnoi kerület litván lakossága között erősödik a lengyelelles hangulat s az események hatása alatt nyílt ellenségeskedéssé fajult. Egy röpecédulát is adtak ki és éjjel terjesztik. A röpecédulát a „litván harci bizottság” írta alá. A röpirat többek között ezeket mondja:

„Közledek az óra, amikor lerázhadjuk a lengyel jármot. Elég gyógyíthatatlan sebet ejtettek rajtunk a len-

A Mecenzéfi környéken húzódó határon erősen felfegyverzett Hlinka-gárdisták táboroznak. Gépfegyvertűz alá veszik azt, aki át akar szökni magyar területre.

Két nappal ezelőtt Gedeon Béla mecenzéfi lakos titokban összegyűjtötte barátait és felszólította őket a menekülésre. Körülbelül harmincan még a csehektől elszedett kézigranátokkal felszerelve elindultak, hogy magyar területre szökjenek. Magyar nótaszóval vonultak fel Mecenzéfi uccáin, kezükben a cseh gárnátokkal. A felfegyverzett szlovák csendőrség tartozkodott attól, hogy a menekülteket útjukban megállítsa. A harminctagú menekülő csoport Gedeon Béla vezetésével a Sugóvölgyön keresztül hétfőn este Ajfalucska érkezett.

Gedeon Bélát és csoportját aztán tömegesen követték a többiek is. A menekültek zöme kedden érkezett meg magyar területre. Knüppel Kornél mecenzéfi rómkat. plébános, Gedeon János szalámigyáros, Göbl Béla nagykereskedő, Tischler Alajos, Gedeon Sándor és Gedeon József, Tébl kapagyárosok, valamint Frindt Lajos fűrésztelentelelaidonos is a menekültek között van.

Egyes családokból három-négy fiú is elhagyta Szlovákia területét. A Tischer-családból egyszerre négy katonaköteles fiatal ember hagyta el Mecenzéfit. A menekültek elbeszélése szerint már csak az öregek, az asszonyok és a gyermekek maradtak Mecenzéfen. A község teljesen kiürült.

gyel megszállók. Az egész világ előtt kifejezésre juttatjuk kívánságainkat. Litvánország egyharmadával s Wilnius fővárossal együtt vissza akarunk térni szabad, független Litvániába. Ismerje el a világ azt a nagy igazságtalanságot, amelyet Zoligovszki tábornok okozott nekünk, amikor megszegte a Suwalkii szerződést és hennünket akarattunk ellenére elszakított a szabad Litvániától.

Lengyel vezérkari küldöttség Bukarestben

Bukarest, szept. 7. (Német Távíráti Iroda.) Kedden két repülőgépen Varsóból lengyel vezérkari tisztet, közöttük több tábornok, érkezett ide. A lengyel vezérkari küldöttség megbeszélések céljából több napig tartózkodik majd Bukarestben.

Eddig meg nem erősített hír sze-

A folyosó nem választja el többé Keletporoszországot az anyaországtól

Brauchitsch német hadsereg főparancsnok napiparancsa

Berlin, szeptember 7. (Német Távíráti Iroda.) Brauchitsch vezérezredes hadsereg főparancsnok napiparancsot adott ki a keleti harctér számára. A napiparancs így szól:

„Krakó, Bromberg és Gaudenz a kezünkben van. A folyosó nem választja el többé Keletporoszországot és Danzigot a német anyaországtól. Az ellenséget az egész harctéren visszavetettük és most visszavonul. A világháború régi, bevált frontarcosainak és fiatal katonáknak egyformán részük van a rövid idő alatt kivívott sikerekben. Vitéz léghaderőnk bátor részvételével kiválóan támogatta a ti

harcekat. Mindnyájatoknak köszönetemet és elismerésemet fejezem ki teljesítményekért, amely méltóképpen sorakozik a német történelem hadseregének nagy tettei mellé.

Krakó bevételével a német hadsereg őrizetébe vette Pilsudskinak, Lengyelország első tábornagjának sírját is. Az ő célja a Németországgal való béke volt. Örökének semmibe vétele vezetett a háborúra. A német hadsereg tiszteli és becsüli ezt a nagy katonát. A vezér rendeltére ma ünnepélyes formában díszőrség állt fel sírjánál.

Katonák! Nagy teljesítmények napjai vannak mögöttetek! Most

arról van szó, hogy az ellenség nyomában maradjunk és minden erőnket belevessük a küzdelembe a végső döntésig! Bizalommal és nyugodtan mögöttetek az egész Németország! Mintakép gyanánt lebeg előtünk vezérünk és legfelsőbb hadurunk személyes bátorsága és nagy elszántsága. Előre a győzelemre!» (MTL)

Aknára futott és elsüllyedt egy dán hajó

Kopenhága, szept. 7. Az északi tengeri angol aknamezőn egy dán halászhajó, amelynek személyzete négy emberből állott, elsüllyedt. Egy Skagerbe visszatért másik halászhajó megállapítása szerint a „Nordstrand” nevű halászhajó volt az, amely angol aknára futott és elsüllyedt.

Az „Imanta” lett gőzhajót, amelyről azt hitték, hogy az Öresundban elsüllyedt, ma Trelborg közelében látták. (MTL)

Londoni jelentés a német légi támadásról

London, szept. 7. Londonban a következő jelentést adták ki a német repülőgépeknek az angol partok ellen intézett szerda reggeli támadásáról:

Szerda reggel észrevettek néhány reülőrajt, amely a tenger felől jött London felé közeledett. Az első percben nem lehetett megállapítani, hogy angol vagy német repülőgépekről van-e szó. Az angol parti légvédelmi ütegek né-

Uj és használt
tankönyveit
Grünmann Sándor
antikváriumából szerezzé be
Piac u. 53.

A belga parti őrség közli, hogy az északi szélesség 51.23 foka és a keleti hosszúság 1.50 foka magasságában angol úszó aknát jeleztek. A Westhinder és Noordhinder belga világítóhajókat visszarendelték. A wandelaari és ostedei rádió-világítótoronyok működésüket megszüntették. (MTL)

hány perc múlva működésbe léptek. Southondon-Seanal határozottan hallható volt a légvédelmi ütegek dörgése. Egy szemtanú állítása szerint egy repülőgép, amelyet találat ért, lezuhant. Londonban a riasztó jelre a hatalmas reggeli forgalom megállt és siri csend következett be. A járókelők, akik hirtelen gázlárcot öltöttek, a légoltalmi óvóhelyek felé rohantak.

Lengyel repülő-támadás Igló, Bártfa, Lőcse és Eperjes ellen

Kassa, szeptember 7. A szlovák rádió szerda délután 5 óra 45 perckor bejelentette, hogy lengyel bombavető repülőgépek kedden délután támadást intéztek Igló, Bártfa, Lőcse és Eperjes ellen. A lengyel repülőgépek több bombát dobtak le. A Kassán megjelenő Felvidéki Újság a Szlovák Távíráti Iroda jelentése alapján hosszabb cikkekben számol be a szlovákiai városok bombázásáról. Eszerint kedden délután oly váratlanul jelentek meg a lengyel repülőgépek Eperjes felett, hogy még arra sem maradt idő, hogy a légvédelmi szírenákat megszólaltassák. A lengyel repülők 100-150 méterre

ereszkedtek le Eperjes felett és géppuskatűzzel árasztották el az utcákon feltűnt katonai alakulatokat. A gépfegyvertűznek hat katonahalottja és több polgári sebesültje van.

Eperjesen csak akkor szólaltak meg a szírenák, mikor a lengyel repülők már Igló irányába tovább repültek. A szlovák rádióállomások jelentése szerint Kisszeben közelében egy lengyel bombavető a szlovák vadászgépek lelőttek. Kedden Bártfa ellen is támadást hajtottak végre a lengyel repülők, ennek kimeneteléről még nem érkezett jelentés.

Milyen Románia semlegessége?

Bukarest, szept. 7. A koronatanácsal kapcsolatban a következőket írja az „Universul”:

„Az a sajtóközlemény, amelyet a koronatanács után adtak ki, leszögezi Románia álláspontját a mai nehéz időkben. Böles határozat ez, amely megfelel annak a békés politikának és vitális érdekek-

nek, amelyeket a román nép eddig is követett. Ez a legmegfelelőbb magatartás arra, hogy ezeket az érdekeket a legjobb feltételek mellett meg is védik.

Ez a semlegesség nem olyan, mint Svájcé vagy Belgiumé, amelynek kétoldalú garanciája van, hanem egyoldalú nyilatkozat, amely nem kívülről jött, hanem szabad akaratnyilvánítás.

A többi lapok nem kommentálják a semlegességi határozatot, azonban valamennyi lap első oldalán, nagy betűkkel közli a koronatanács határozatát.

Megindult a gazdasági háború Németország ellen

Páris, szept. 7. (Havas.) Az ellenségeskedés nemcsak a szárazföldön, tengeren és a levegőben kezdődött meg, hanem gazdasági téren is. Londonban külön szervezetet létesítettek a gazdasági háború irányítására. Ebben a szervezetben angol és francia szakértők dolgoznak és elsőrendű feladatuk, hogy megbénítsák az ellenség élelmiszerellátását és a nélkülözhetetlen nyersanyagok beszerzését. (MTL)

Támadások a tengeren

London, szeptember 7. (Havas.) A tájékoztató minisztérium közli: Fontosabb tengeri hadművelet ma nem történt. A támadások német tengeralattjárók ellen tovább folynak. Legalább is egy esetben valószínű volt a sikeres támadás. A német tengeralattjárók szintén folytatták támadásukat a hajózás ellen és jelentették a 2400 tonnás Bosnia és a 4850 tonnás Royal Sceptre elpusztulását. A Carinthia ellen is támadást intéztek, de a hajó nem sérült meg és visszatért a kikötőbe.

Jelentik, hogy 27 német hajó, összesen 119.000 tonnával, Vigo spanyol kikötőbe menekült. (MTL.) London, szept. 7. A londoni rádió ma délben jelentette, hogy a portugál vizeken elsüllyesztett

Bosnia nevű angol gőzös egyik megmentett utasa Angliába érkezett és lakóhelyére utazott.

Az elsüllyesztett angol gőzös legénysége és utasai mentőcsónakokon menekültek, de a legénység egyik tagja életét vesztette. A londoni rádió szerint az angol gőzöst megtorpedózták.

London, szept. 7. A keletangliai parvidék felé nyomult német repülőgépek érkezésének egyik szemtanúja elmondja, hogy az egyik repülőgép léghárító tüzérsg golyóitól találva lezuhant.

Hivatalos közlés szerint az angol kormány érvénytelennek jelentette ki a tegerészeti fegyverkezési szerződéseiben vállalt valamennyi fegyverkezési korlátozást. (MTL.)

...friss gyümölcsökhez Dreher kekszet

Az angolok rálöttek saját harci repülőikre

Newyork, szept. 7. Az egyik amerikai hírszolgálati iroda jelentése szerint az angol tájékoztató minisztérium közölte, hogy az angol légvédelmi ágyúk — miután a légvédelmi riadó elhangzott, — rá-

löttek saját harci repülőgépeikre. A lövések következtében egy angol repülőgép lezuhant s egy másik kényszerleszállást hajtott végre. (MTL.)

Lebrun: Románia számíthat Franciaország segítségére

Páris, szeptember 7. Franasovici, Románia új párisi nagykövete csütörtökön Bonnet külügyminiszter jelenlétében nyújtotta át megbízólevelét Lebrun elnöknek. Franasovici beszédében hangsúlyozta, hogy Románia hálával fogad minden segítő erőt, amely egysége és függetlensége megerősítésére alkalmasnak látszik és örök időkig

emlékezni fog arra a szeretetteljes gondoskodásra, amellyel Franciaország a történelem folyamán Nagy-Románia szabad és boldog fejlődését kísérte. Lebrun köztársasági elnök válaszában kijelentette: Románia számíthat Franciaország segítségére s legbarátabb szolgálathoz. (MTL.)

A román petróleum-tengeri kivitele megszünt

Bécs, szeptember 7. A román nyersanyagok az utóbbi napok politikai eseményeinek következtében bizonyos drágulási tendenciát mutatnak. A petróleum piacon nagyszabású

kereslet mutatkozott, amely természetesen az árnak is éreztette hatását. Miután Törökország elzárta a Dardanelláknál az utat, a romániai petróleumkivitel a tengeri úton teljesen megszűnt.

A német érdekek egyezik a semleges országok érdekeivel

Berlin, szept. 7. (Német Távirati Iroda.) A Berliner Börsenzeitung diplomáciai tudósítója ma ismételt hangsúlyozza, hogy a német érdekek egyeznek a semleges országok érdekeivel. Németországban nincsen oka arra, hogy megdéljék a nagy semleges gazdasági teret, amelynek népei kereskedelmet élvezhetnek a békét. Ez a felfogás áll mindenekelőtt Délkelet-Európára és a Balkánra. A hadiesemények menete Keleten azt a német törekvést bizonyítja, hogy az elszigetelt német-lengyel ügynek semmiféle hatással sem kell lennie a dunai államokra. Ezért — folytatja a tudósító — nem érdeke Németországnak, hogy délkeleten esetleg kiéleződjenek a helyi feszültségek, vagy éppen fegyveres nézeteltérése kimerüljenek fel. Németország szoros gazdasági egybe-

fonódása a délkeleti országokkal, megköveteli és előmozdítja a zavartalan békét délkeleten és a Balkánon.

A támadást kizáró német—orosz szerződés is érezteti ott már békefenntartó áldásos hatását. Másrészt nem oszlott el Németország bizalmatlansága azokkal az államokkal szemben, amelyeket bizonyos garanciaajánlatok pártállás elfoglására akartak csábítani. Németország hajlandó azonban a semleges tetteknek és a semleges magatartásnak nagyobb jelentőséget tulajdonítani, mint az ilyen országok közvéleményében mutatkozott kisiklásoknak.

Jelentkezni kell a Németországban élő angoloknak

Berlin, szeptember 7. (Német TI.) A birodalmi belügyminiszter a külföldiekkel szemben való eljárásról kiadott rendelete alapján kötelezi a valamennyi Németországban élő 15 évnél idősebb angolországi, írországi, angol gyarmatokról, védnökségről, vagy angol mandátumos területekről való angol állampolgárt, továbbá India állampolgárait, hogy 24 óra alatt jelentkezzenek a legközelebbi rendőrhatalóságnál. A 15 éven aluli személyeket ugyanezeknél a rendőrhatalóságnál be kell jelenteni. (MTL.)

Iskolai

író-, rajzszerek, irkák, füzetek papírának a legjobb minőségben beszerezhetők a

„Méliusz”

könyvkereskedésben

Telefon: 16-73.

Göring napiparancsa a német repülőkhöz

Berlin, szept. 7. (Német T. I.) Göring vezértábornagy, a légihaderő főparancsnoka a következő napiparancsot adta ki:

Légi hadsereg katonái!

Gyors, megsemmisítő győzelmek után a keleti arcvonalon a légiuralom a tiétek. Egyetlen ellenséges repülőgép sem volt képes a német légitér védelmével érintkezésben jutni. Hűséges harci bajtársiassággal és határozott közbelépésekkel kiválóan kivették részüket a német szárazföldi hadsereg gyors előnyomulásából.

Jogotok van arra, hogy a sikerekre büszkék legyetek. Köszönetet mondok azért nektek és velem együtt az egész nép, amely inkább mint bármikor rendületlen bizalommal tekint légi-haderejére. Vezérünk és legfőbb parancsnokunk nálatok van a keleti arcvonalon. Az ő szeme előtt: Előre! — Göring s. ki. (MTL.)

Rydz-Smigly hadparancsa a lengyel repülőkhöz

Varsó, szept. 7. (Havas.) Rydz-Smigly tábornagy a főhadiszállásról a következő hadparancsot intézte a lengyel légihaderő katonáihoz:

Az új szófiai magyar követ a bolgár királynál

Szófia, szeptember 7. (Bolgár Távirati Iroda.) Arnóthy Jungerth Mihály m. kir. követ csütörtökön a szokásos ünnepélyes külsőségek között nyújtotta át Boris bolgár királynak megbízólevelét és elődjének visszahívó levelét.

Arnóthy Jungerth Mihály megbízólevelének átadásakor tartott beszédében kifejezésre juttatta a bolgár király előtt azokat a baráti érzelmeket és nagyrabecsülést, amellyel Horthy Miklós, Magyarország kormányzója a bolgár államfő iránt viseltetik, valamint azokat a jókívánásokat, amelyeket a bolgár nemzet boldogulásáért

tolmácsolt. (MTL.)

Boris bolgár király a magyar követ beszédére adott válaszában kifejtette, hogy Horthy Miklós kormányzó baráti üzenete melyen meghatotta s kérte a követet, tolmácsolja a kormányzó úr öfelméltóságánál szintén viszonzott érzelmét, valamint szerencsekívánatait a személye iránt s a magyar nemzet boldogulásához. Az államfő beszéde további során hangoztatta: szívesen vette a magyar és bolgár népet oly régóta egyesítő kölesönös baráti érzelmekről és szívélyes kapcsolatokról megemlékező szavakat. (MTL.)

Rendelet a kivételes hatalomról

Budapest, szept. 7. (Magyar Távirati Iroda.) A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. minisztériumnak a rendeletét, amely a kivételes hatalom meghosszabbításáról és kiterjesztéséről szól. A rendelet magában fog-

lalja az 1914—18. évi világháború idején és az ezt követően kiadott oly kivételes rendeleteknek a jogzékét, amelyeket a minisztérium államérdekből továbbra is hatályban tart.

Rendelet a zsidótörvény földbirtokpolitikai rendelkezésének végrehajtásáról

Budapest, szept. 7. A hivatalos lap pénteki száma közli a második zsidótörvény földbirtokpolitikai vonatkozású rendelkezésének végrehajtása tárgyában készült rendeletet. A rendelet az úgynevezett zsidótörvény 15 és 16 paragrafusaihoz foglalt eljárást szabályozza, amely az eljárás hatálya alá eső személyek tulajdonában levő mezőgazdasági ingatlanok miként használandók fel földbirtokpolitikai célokra, másrészt megállapítja azokat a szabályokat, amelyek szerint az illetékes hatóságok a zsidótörvény 15 paragrafusában foglalt rendelkezések meghíúsításának megakadályozása céljából eljárni tartoznak.

A rendelet a törvény végrehajtásához szükséges adatok bejelentését a törvény hatálya alá eső személyek köteletségévé teszi. Ez a rendelkezés egyfelől a törvény gyors és racionális végrehajtása szempontjából bir jelentő-

séggel, másfelől biztosítja, hogy a zsidótörvény hatálya alá nem eső személyek a végrehajtás során felesleges módon különböző igazolásoknak és eljárásoknak ne legyenek kitéve. A rendelet szerint, min táltalában a földbirtokpolitikai jogszabályokban, a zsidótörvény alkalmazásában erdők, város belterületén fekvő ingatlanok, továbbá kis, vagy nagyközsegek belterületén fekvő beépített ingatlanok és szorosan vett bánya, ipar, vagy fürdőtelep céljaira szolgáló ingatlanok kivételével bármely ingatlant mezőgazdasági ingatlanoknak kell tekinteni. Az átengedésre kötelezés jogát és annak szabályait ezidőszent a telepítésről és más földbirtokpolitikai intézkedésekről szóló törvény szabályozza. A rendelet kihirdetése napján lép életbe.

London. Az angliai kommunista párt elfolja a feloszlásáról megjelent híreket.

Révész Imre püspök két nagy református egyházat vizsgál meg

A jövő hónap közepén dr. Révész Imre püspök két nagy református egyház meglátogatására készül, még pedig Makóra és Hódmezővásárhelyre.

A püspök szokásához híven minden külsőség, fény és pompa nélkül érkezik, fogadásokat sem tart, ellenben az egyház életének legmélyebbre ható megvizsgálásával tölti idejét. Kiváló szakértőket visz magával, akik a maguk munkaterületén vizsgálják át az egyházban folyó munkásságot. Így Uray Sándor h. püspök, egyházkerületi főjegyző a belmissziói munkát, dr. Papp Ferenc tanügyi főtanácsos, középiskolai felügyelő pedig az egyház iskolaügyeit tanulmányozza és ad szakzerű felvilágosításokat a püspöknek.

Dr. Révész Imre püspök a lelkipásztorokkal, tanítókkal, presbiterekkel beható megbeszéléseket fog tartani.

Fényes esküvő

Koós György ny. járásbírósi alelnök leánya, *Koós Mária* és dr. *Vasady Lajos*, Vasady Lajos ny. tanfelügyelő fia tegnap házasságot kötöttek. Délelőtt volt a polgári esküvő. Tolnay Elemér anyakönyvvezető adta össze az ifjú párt. Tanu volt a menyasszony részéről Martinek Ferenc nyug. bankigazgató, a vőlegény részéről Balogh Gyula kormányfőtanácsos. Délután hat órakor a Nagytemplomban volt az egyházi esküvő. Az új párt a vőlegény testvérbátyja, dr. Vasady Béla teológiai professzor eskette össze és intézett hozzájuk szép beszédet. A templomot nagy és díszes közönség töltötte meg.

Este az Angol Királynő külön-teremben lakodalmi vacsora volt.

Az anyagkészletek zár alá vételéről szóló rendelet értelmezése

Az anyagkészletek zár alá vételéről a 12.113/1939 M. E. számú rendelet, — (megjelent a Budapesti Közlöny szeptember második 199. számában) rendelkezik. A rendelet V.—VIII. melléklete sorolja fel azokat az anyagkészleteket, amelyek zár alá vannak véve. Csak bizonyos mennyiségben felüli készletet vesz zár alá s a mellékletek utolsó rovata feltünteti azt a mennyiséget, amelyen felüli készlet zárólva van.

Mivel kétség merült fel abban a tekintetben, hogy a kereskedő a zár alá vett készletből egyáltalán adhatja-e el, a Kamara felvilágosításért az iparügyi miniszteriumhoz fordult, ahonnan azt a választ kapta, hogy a 12.113/1939 M. E. számú rendelet részletes végrehajtási rendelete rövidesen megjelenik, — de a részletes utasítás kiadásáig is a zárolt anyagkészletekből ki lehet szolgálni és el lehet adni azt a mennyiséget, amely nincs zár alá véve. Pl. a benzinnél 10 mázsán felüli készlet van zárólva, ha tehát valamely kereskedőnek 15 mázsa benzinnel készlete van ebből 10 mázsát a fogyasztók részére kiszolgáltathat. Vagy a férfi csizmából amely növényi cserzési marha felsőbőr felsőrészrel készült 10 páron felüli készlet van igénybe véve, tehát ha valamely kereskedőnek 12 pár ilyen csizma van, ebből 10 párat forgalomba hozhat, mert csak a 10 páron felüli két pár van zárólva. Ugyanez áll valamennyi felsorolt cikkre.

Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara Debrecen.

Fontos egyházi törvényeket tárgyalta le a református zsinat

A református egyetemes zsinat ülése csütörtökön délelőtt véget ért. Nagyon fontos törvényeket tárgyalta le, még pedig a Felvidék visszaesatolására vonatkozó törvényjavaslatot és annak részleteit, valamint az erre vonatkozó utasításokat, tehát nemcsak magát a törvényt, hanem a végrehajtási szabályzatokat is. A törvény a további fejlődésre vonatkozólag is utal a jövőre.

A zsinaton nagy értekezletet is tartottak, amelynek ugyancsak messze kiható jelentősége lehet a jövőben. Az értekezleten a református iskolákra vonatkozólag fennálló helyzetet tárgyalták meg igen mélyreható módon.

Az előadói tisztet a nagy és gazdag tapasztalatokkal és szaktudással bíró dr. Kun Béla egyházkerü-

leti tanácsbíró töltötte be.

Azokat a súlyos panaszokat vitatták meg, amelyek országsszerte fennállanak és előfordulnak elsősorban az államszegélyek körül.

Az iskolák miatt ugyanis az egyházakat, — amelyek tulajdonképpen részben az állam terhére hordozzák a népiskoláztatás terén — igen súlyos kiadások nyomják, amihez még hozzájön a tanítói nyugdíj és nyugdíjjárulékok nagy összege is.

A tárgyhoz nagyon sokan szólaltak hozzá és különféle oldalról világitották meg a helyzetet.

Végül azt határozták, hogy memorandumot készítenek, ezt eljuttatják a miniszterhez és feltárják előtte a tényleges helyzetet.

Az értekezlet után a zsinat ülését bizonytalan időre elnapolták.

A tábla elutasította a mezőkövesdi főszolgabíró felfolyamodását

Mint ismeretes, Szent-Ivány Ferenc mezőkövesdi főszolgabírót — aki ellen hivatali sikkasztás bűntette miatt indult meg a bűnvádi eljárás, — a miskolci törvényszék vizsgálóbírája előzetes letartóztatásba helyezte. A vizsgálóbíró végzése ellen a főszolgabíró felfolyamodással élt a törvényszék vádtanácsához, mely szintén az előze-

tes letartóztatás mellett döntött.

Végül fokon a debreceni táblához fordult Szent-Ivány Ferenc jogi képviselője, ügyvédje útján. A debreceni tábla elutasította a felfolyamodást. Így tehát Szent-Ivány Ferenc előzetes letartóztatásban marad mindaddig, míg ügyében a törvényszék főtárgyalást nem tart és ítéletet nem hoz.

Véres legényháború Konyáron

Szivenszúrta a cimboráját

A debreceni ügyészségnek jelentették Konyárról, hogy az elmúlt este véres verekedés történt a községben. Tíz földműves, jórésben legények verkedtek össze és bicskák, kések kerültek elő.

A harc hevében

Keresztesi Imre a szívébe kapott egy szúrást és azonnal meghalt.

A verekedők, akiknek sorában többen kaptak kisebb sérülést, szétszaladtak, mikor meglátták a halott embert a földön. A véres küz-

delem színhelyére érkező esendőrok már nem találtak senkit és csak később tudták összeszedni a verekedésben résztvevőket.

A kihallgatáson azt állapították meg, hogy a halálos szúrást Major János adta.

A esendőrok őrizetbe vették, kihallgatása folyamatban van.

Zsögöd Jenő a debreceni vizsgálóbírószék vezetője a törvényszéki orvosszakértővel Konyárra utazott, hogy tisztázza a verekedés körülményeit.

A Surgoth-ügy mellékhajtása

Négy havi fogházra ítélték a Népszava cikkiróját

A Surgoth-üggyel kapcsolatban a Népszava 1937 július 13-iki számában cikk jelent meg, melyben azzal gyanúsították báró Vay László akkori debreceni főispánt, hogy ő is tudott Surgoth Jenő manipulációjáról, de azokat bizonyos pártszempontok miatt elnézték.

A cikk szerzője, *Igali Béla* volt hírlapíró ellen báró Vay László rágalmozási pert indított és az ügyészség is vádat emelt hivatalból felhatalmazásra üldözendő sajtórágalmazás miatt.

A budapesti törvényszék egy ízben már tartott az ügyben tárgyalást. Igali felajánlotta, hogy bocsánatot kér, ezt az elégtételt azonban báró Vay László nem fogadta el. Ekkor a valóság bizonyítására terjesztett elő indítványt és több tanu kihallgatását kérte. Most tartották meg a budapesti törvényszék előtt az újabb főtárgyalást és kihallgatták a tanukat, valamint ismertették az iratokat.

A bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondta ki a törvényszék Igali Bélát és négyhónapi fogházra, valamint 1000 pengő eszmei kár megtérítésére ítélte.

Az ítélet indokolása megállapítja, hogy Igali Béla nem tudta állításait bizonyítani, az ismertett iratok is megcáfolták állításait.

Nem történt gondatlanság Dávid Pál halálával kapcsolatban

Hírt adtunk arról, hogy a debreceni gyermekklinika meghalt Dávid Pál héthónapos gyermek, akit Nagykeréki községből szállítottak be bélmurttal. A hatóság-hoz érkezett jelentés szerint a gyermek halálával kapcsolatban gondatlanság történt és arról beszéltek, hogy alkohol került a gyermek szervezetébe.

Zsögöd Jenő a debreceni vizsgálóbírószék vezetője elrendelte a holttest felboncolását, hogy a halál okát megállapítani tudják. Kiderült, hogy a gyermek egészségesen teljesen leromlott volt, nemcsak fertőző bélmurttal volt, mely 40 fokos lázzal járt, hanem még genyes fültőgyulladás is volt. A gyermekklinika már olyan állapotba került, hogy megmenteni az életnek nem sikerült. Adtak a három hét óta rendkívül súlyos beteg gyermeknek injekciókat is és utána lemosták a bőrt alkohollal. Ta-

lán innen eredt az a badarság, mely végeredményben hatósági vizsgálatot eredményezett.

A vizsgálóbíró megszüntette a további eljárást, megállapítva, hogy betegség és nem gondatlanság következtében halt meg a gyermek.

Egy hónap a város életéből

11.067 ügyirat egy hónap alatt. Augusztus hónap folyamán az első fokú közigazgatási hatóság tevékenysége a következő volt: Érkezett 2 közigazgatási bizottsági, 1042 polgármesteri, 5180 közigazgatási, 630 fő- és 1907 alszámos iktatású kihágási, 1380 polgármesteri iktatású (szegénységi, hatósági bizonyítványok), 926 bizalmas természetű ügyirat. Összesen 11.067 ügydarab.

Még mindig sok az illetőségi és állampolgársági ügy. Illetőségi ügygel kapcsolatban az elmúlt hó folyamán 431 illetőségi és állampolgársági ügydarab érkezett. Községi kötelekbe 37 egyént vettek fel, állampolgársági esküt tett négy visszahonosított egyén.

26 új iparjogostvány augusztusban. Az elmúlt hónapban az iparügyi osztály 26 darab új iparjogostványt adott ki. A legtöbb ezek közül fűszeres: 3 darab, öszeres, szatós, élőállatkereskedés, női és gyermekruhakereskedés 2—2.

2537 kihágás 30 nap alatt. A rendőri büntetőbírószékhez augusztus hó folyamán 2537 kihágási és 360 közigazgatási ügydarab érkezett. Kihágási feljelentés 630 esetben érkezett be, ebből legtöbb esetben úrendőri kihágás történt: 370 esetben.

Kikézbetítve 21.758 ügydarab igazgatási hatóság keretében működő kézbesítő iroda ügyforgalma az elmúlt hónap folyamán 21.758 darab volt.

175 temetésből 60 ingyenes. Az elmúlt hó folyamán 175 temetés történt Debrecenben, melyek közül közöltségen történő, ingyenes temetés volt 60. A köztemető augusztus havi bevétele 8371 pengő volt. A bezárt felekezeti temetőben levő holttestek kiadására és a köztemetőben leendő újra eltemetésére a hatóság 27 engedélyt adott ki.

Nagyaránu előkészületek a János vitéz újstilusu előadására

Beszámoltunk arról a hatalmas művészi eseményről, melyet a Szenczi Molnár Albert Enek- és Zeneegyesület a János vitéz új stilusú, monumentális kiállítású előadásával nyújt szeptemberben a debreceni közönségnek.

A János vitéz előkészületei már hónapok óta folynak szeptember 23-án este lesz az első előadás a Csokonai színházban, amelyet szeptember 24-én megismételnek és a következő két napon délután ifjúsági előadásban is színre kerül Kacsóh Pongrácz remeke. Az előadásban 11. hajduvezred kiváló zenekara működik közre megerősítve nagyszámú zenekarral, melyben a Kollegium kiváló tanárai közül is többen helyet foglalnak. A kiállítás Debrecenben még nem látott monumentális lesz: száztagú vegyeskar éneklő a kórus számokat... óriási balett működik közre debreceni urilányokból.

x Óvodás gyermekek beiratása német játékdélelőttökre, iskolás gyermekek naponkénti német tanórára. Batthyány 16. Német gyermekotthon.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). Éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Egyos szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA, szeptember 2-től, 9-ig: „Kossuth”, Piac ucca 26., telefon 29-56. szám. „Muraközy”, Piac ucca 72. sz., telefon: 13-30. „Csokonay” Mester ucca 43., telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem”, Csapókerti, Jánossy ucca 44. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

— Egy debreceni huszár hőstette. 1915 szeptember 8-án az orosz- lengyel országi Pripiaty-mocsarak közt fekvő Mukosinnál vívott ütközetben kitűnt vitézségével Kocsár László, a debreceni 2. honvédszázad huszárja. Magyar virtussal egymaga szabadította ki bajtársát, akit öt orosz fogságba ejtett és hátra akarta kísérni. Ugyancsak vitézségével tünt ki Körömi János huszár, aki a sűrű erdőben századától elszakadva, rajával megtámadta az oroszokat és közülük hatot elfogott. — Ugyanezen a napon Bács János, a marosvásárhelyi 22. népfelkelő gyalogezred őrmestere a Szeret folyó menti harcban a visszavonulás során olyan ügyesen tévesztette meg az ellenséget, hogy az — nagyobb erőket sejtve — két teljes napig vesztegelt a maroknyi népfelkelőkkel szemben. Mikor a feladatát megoldotta, szakaszát szerencsésen visszavezette zászlóaljához. — Mindhárman kis ezüst vitézségi érmet kaptak.

— **Lapunk legközelebbi száma a Kisasszony-napi ünnep miatt vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Kisasszony napi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban.** Misék kezdete reggel 6, 7, 8, 9, fél 10-kor nagymise, melyet tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. További szent misék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertészekben és kápolnában: Csapókertben Kummengruber Emil piarista tanár. Nyilastelepen dr. Hanzély Lajos. Zita árvaházban Novák Gyula. Józsan dr. Szabó János. Fogházban Horváth József. — **Vasárnapi miserend:** Mise kezdete reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10-kor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. Szent beszédet mond Hanzély Lajos. A kertészekben és kápolnában a rendes miserend.

— **Az evangélikus templomban vasárnap d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet.** Predikál Krescák Kálmán segédlelkész.

— **A Déli-múzeum ma, pénteken 10—1 óráig nyitva.** Belépődíj 50 fillér, tanulóknak, katonáknak 20 fillér. Bejárat a Kollégium felőli kiskapun. A Közművelődési Könyvtár ünnep miatt egész nap zárva.

IRÓGÉPEK kölcsönzése HURAY, partkarné T: 17-93

— **A római katolikus polgári fiúiskola igazgatósa (Varga ucca 4. sz.) közli:** hogy az évnvtás szeptember hó 11-én, (hétfőn) délelőtt 9 órakor lesz. Gyülekezés háromnegyedkilenc órakor az iskola udvarán.

MEGNYILT
HAAS FÜLÖP ÉS FIA
RÉLE RÉSZVÉNY TÁRSASÁG =
DEBRECENI FIÓKJA!
FERENCJÓZSEF UT 58
DÚS VÁLASZTÉK
SZÖNYEGEK, BÜTORSZÖVETEK, LINOLEUMOK
FÜGGÖNYÖK, PAPLANOK ÉS GUMMIÁRÚKBAN.

— **Nem szabad a hadviselőkről vitázni Görögországban.** A görög kormány tiltotta a hadviselőkről nyilvános helyeken folytatott vitákat és megjegyzéseket. A rendelkezés megszegőit megbüntetik.

— **Nagyvárad és Kolozsvár területéről, valamint a két várost környező vidékekről,** a román állambiztonsági hatóságok legújabb rendelete értelmében csak előzetes engedély alapján lehet elutazni. A vonaton való elutazásra ez a megszorítás nem vonatkozik, de mindenkinek engedélyt kell kérni, aki gépkocsival, autóbusszal, motorkeleppárral, vagy biciklivel és szekérrel akarja elhagyni az említett két erdélyi város területét és környékét.

— **Antikvár és új tankönyvek beszerezhetők Aczél antikváriumban,** Széchenyi ucca 2. Ugyanott új füzetek mindenféle formában.

— **Turista kirándulás Boeckaykerthe** bővebbet hírdető táblánkon.

— **A galambokat is ellenőrzik.** Wood légügyi miniszter elrendelte a galambok ellenőrzését Nagybritániában. Tzentül senkinek sincsen joga élő galambok kivételére, vagy behozatalára, ha csak a miniszteriumtól engedélyt nem kap erre. A postagalambok, vagy házigalambok tulajdonosainak tenyésztési engedélyt kell kérniük a rendőrségtől.

— **Bálint (Weissmann) Magda okl. nyelvemester,** a francia, német, angol nyelvek tanítását megkezdi. Órák megbeszélése: Werbőczy ucca 4. sz. II. 7. (Iparkamara épület).

— **Az osztályorsjáték húzásán:** 20,000 pengőt nyertek: 15889 24619 84262. — 10,000 pengőt nyertek 11741 44241. — 4000 pengőt nyert: 8749. — 2000 pengőt nyert: 4173. — 1000 pengőt nyertek: 8170 64449. — 800 pengőt nyertek: 10836 11656 32464 39423 55910 78274 84895 87787. — 600 pengőt nyertek: 17244 66613 80631 81407. 500 pengőt nyertek: 4619 8085 12283 14066 35317 35870 36106 47711 50889 51099 51866 60123 67554 83846.

— **A 44241 számú sorsjegyre eső 10,000 pengős nyereményt Debrecenben a városháza alatti sorsjegyrúdában nyerték.**

— **2000 pengős nyereményt a 66047 számú sorsjeggyel a keddi húzáson ismét özv. Feldmann Lajosné trafikájában, Hatvan ucca 2. sz., nyerték.**

— **A kattowitzi rádióállomás most már a németek kezén van** ezért a troppai rádióállomás, mely eddig a boroszlói rádió műsorát adta a kattowitzi rádióval közös műsort fog közvetíteni Ennek következtében Troppau eddigi 249.2 hullámhosszát (1804 KHz) feladta és a kattowitzi rádió 395.8-as (758 KHz) hullámhosszra tért át. A két rádióállomás műsorának fele német, fele lengyel nyelvű lesz.

— **Beiratkozás,** Debrecen sz. kir. város zenekolájában naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítás a hirdeteményeken és a zenekola titkári hivatalában nyerhető, Vár ucca 1., telefon: 23-96.

— **Cigányháború Derecskén.** Makula János és Seres Ákos vályogvető cigányok nagy mulatságot rendeztek a derecskei „Kétyluku” csárdában. Zavarlatlanul folyt a muri, míg fizetésre nem került a sor. A tekintélyes száma azonban megvadította a két furaóvadékokat é szízes helyett ütlegeket akartak adni a pincérlányoknak. A pincérlány elmenekült, de a háború mégis kitört, a két harcias fiatalember vad haragjában a kocsma egész berendezését felforgatta, a székeket, asztalokat az uccára dobálta. Mire a csendőrség megérkezett, még az ajtót is leemelték a helyéről. A két megvadult cigányt a csendőrség őrizetbe vette.

— **Naményi Gyorsíró-gépipró Iskolában** Irodai Szaktanfolya-ra beiratkozhat. Vidékieknek 85 százalékos vasúti kedvezmény. Államvizsga, álláshelyezés, (Rákóczi ucca 17.)

— **Ertesítés.** A Vasútszakszervezetek Önképző- és Önszervező Egyesülete vezetősége értesíti összes tagjait, hogy közóhájra a közgyűlés által elfogadott tagdíjemelés alapszabálymódosítása leérkezett. Így 1939 év aug. hó 1-től a havi tagdíj 20 fillérről emellett, Természetesen ezen emeléssel szemben a temetési segély is aránylagosan és lényegesen emelkedett. — Nyugdíjas tagjainktól ez év december 1-én összesen 1 pengő hátralékot fogunk levonni s azután állandóan 1,20 fillért. Minden ügyben készséggel nyújt felvilágosítást a Szárnyaskerek vezetősége. Iroda: Hunyadi ucca 9.

— **Debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség rabbiságának hivatalos órái,** szeptember 1. óta reggeli 8—10-ig vannak mindennap, szombat kivételével. — Rabbiság.

— **Sok ezer gyomor-, bél- és májbeteg egybehangzóan** dícséri a természetes Ferenc József keserűvizet, mert az úgy a hatás biztonsága, mint rendkívül enyhe volta következtében valóban tökéletes hashajtónak bizonyul. Kérdezze meg orvosát!

— **A Dócei elemi iskola növendékei** pénteken, 8-án, délelőtt negyedtíz órakor gyülekeznek évnvtóra az új Dócei földszintjén. A tanítás 9-én, délután félkettő órakor az új Dóceiban kezdődik meg.

— **Kollégiumi tanévnyitó.** A református Kollégium szeptember 8-án, pénteken délelőtt 9 órakor a Nagytemplomban tanévnyitó istentiszteletet tart. Imádkozik és ígét hirdet: dr. Nagy Sándor gimnáziumi vallás tanár. A közönelést vezeti Bodnár Lajos tanítóképzőintézeti tanár. Istentisztelet után a gimnázium évnvtó ünnepélyét a Nagytemplomban, a tanítóképző intézet a Díszteremben, a polgári fiúiskola pedig az Oratóriumban tartja.

— **A nyilastelepi református elemi iskola igazgatósa** értesíti az érdekelteket, hogy a beiratásokat a mai napon megkezdik, mivel a telepi iskola felszabadult. Ugyancsak a nyilastelepi iskolában írják be mátol kezdve a még lefoglalva levő Alvinczi-téri iskola növendékeit, az V—VI. osztályos fiúkat is. Az idő rövidségére tekintettel a fentiekrol ezúton, értesíti a tantesület tagjait is az igazgatóság.

— **Szlovákiában hat éves kortól 60 éves korig mindenki az állam szolgálatába tartozik állni.** Pozsonyból jelentik: A Hlinka-gárdáról szóló új kormányrendelet értelmében a zsidók kivételével az állam minden alattvalója hat éves kortól a 60. életévig az állam szolgálatába tartozik állni. Más népcsoportok tagjaira vonatkozóan külön intézkedéseket fognak kiadni. A gárda félig katonai jellegű szervezet és a szlovák néppárt egyik alakulata. Tagjai nem viselnek fegyvert. A Hlinka-gárda színejava alkotja a Rodebrane szervezetet, amelyet különleges államvédelmi feladatokra használnak fel. A Rodebrane fegyveres alakulat és a hadsereggel azonos védelmet élvez. A Rodebrane fegyveres alakulat és a hadsereggel azonos édelmet élvez. A Hlinka-gárda legfelsőbb parancsnoka az állam elnöke, aki egyúttal a néppárt elnöke is. Ő nevezi ki a főparancsnokot. (MTL.)

— **Segédlelkész változás.** A debreceni evangélikus gyülekezet segédlelkészét, **Koren Emilt** az egyházkerület püspöke elhelyezte Munkácsra és megbízta a kárpataljai misszió megszervezésével és gondozásával. Helyére a püspök Debrecenbe **Krescák Kálmán** segédlelkészt helyezte, aki addig a nyiregyházi leánygimnáziumban hitoktató lelkész volt. Az új segédlelkész most vasárnap a délelőtti istentiszteleten mutatkozik be először a gyülekezetnek.

— **Zsidó istentiszteletek.** A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje augusztus 8—13. Péntek este mindkét templomban 6, szombat reggel 7, d. e. a Kápolnási-utcában (ifjúsági) negyed 10, a Deák Ferenc-utcában fél 11; d. u. mindkét templomban 5; este 6.55 órakor. Szőlőház vasárnap reggel mindkét templomban 4, hétfőn és kedden 5, szerda reggel 4 órakor. Köznap este mindkét templomban 6 óra 20 perckor. Hítségoklatok szombat délelőtt a Deák Ferenc-utcában és vasárnap reggel a Kápolnási-utcában. Rabbiság. — Az orth. izr. templomban: Péntek d. u. 5.55, szombat reggel 7.30 órakor. Szombat kezdete 5.45, szombat vége 6.55 órakor.

Használt **tankönyvek** féláron
Füzetek és írószerek olcsó árban kaphatók
Böhm István
Debrecen, Kossuth u. 2. sz. (Városháza)

Gyászrovat

Árva Gyula nyug. HÉV főmozdonyvezető temetése pénteken öt órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Gebauer-cég rendezi.

Kluesofszky Árpád szabómester temetése szombaton három órakor lesz a Köztemetőben. — Gebauer-cég rendezi.

Jakab Dezső 23 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. — Dankó temetkezési intézet.

Tolnay Józsi életének 6-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a Köztemetői 3-as temetőben, református szertartással. Lakása: Böszörményi út 76. — Pusztai temetkezési intézet.

Kurján Gyula temetése. A Frontarcos Szövetség és a város társadalmának nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra esütörtökön délután Kurján Gyula órá- és ékszerész, az Országos Frontarcos Szövetség debreceni csoportjának titkárát. Megjelentek a temetésen teljes számban a Frontarcos Szövetség tagjai, élükön Diószeghy Dezső ezredes vezetésével, a lebeceni órá- és ékszerész szakosztály tagjai és nagyszámú előkelőség. A ravatal felett Pass László ev. lelkész imádkozott gondolatokban gazdag szép imában búcsúztatta a jó férjet, családapát, gyermeket, a világháború hőskatonáját, az evangélikus egyház presbiterét. Az ima után a Frontarcos Szövetség tagjai vállukra emelték a koporsót és a ravatalozó előtt várakozó nagy gyászkocsira helyezték. Majd megindult a gyászmenet a sírhoz. A sírnál a lelkész újabb imája után Sarkady Sándor, a Frontarcos Szövetség pénztárnoka lépett a koporsóhoz és a szövetség nevében vett örök búcsút Kurján Gyulától. A búcsúbeszéd elhangzása után a sírba bocsátották és elföldelték a koporsót. — A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezte, nagy körültekintéssel.

— **Megfőtt a fürdővízben egy csecsemő.** Antal Margit csecsemőt Kisharvánban anyja fürösztetni akarta. A teknőben levő vizet azonban túl forrónak találta és a kúthoz futott hideg vizért. A gyermek belesett a forróvízbe, a gyermek belesett a forróvízbe, a gyermek belesett a forróvízbe. Röviddel később meghalt. A vizsgálat megindult.

— **Dr. Borsos Ida** bőrgyógyász, kozmetikus, rendelését újból megkezdte. Batthyány uca 12. szám.

— **Meghalt vitéz Falta altábornagy a csendőrség felügyelője.** Tegnap délután meghalt Budapestben vitéz Falta László altábornagy, a csendőrség felügyelője. Az elhunyt altábornagy 55 éves volt. 1903-ban került ki a nagyváradi hadapródiskolából, mint hadapródítshelyettes és elvégezte a fővárosban a honvédfelügyelő tanfolyamot, majd Bécsben a hadiskolát. A világháború kitörésekor vezérkari százados volt a 74. honvédelmi gyalogdandár vezérkari tisztje lett. Végig küzdött a nagy háborút és mint a magyar honvédelmi csapatok egyik legképzettebb vezérkari tisztje ismerték. A kormányzó 1935 januárjában nevezte ki vitéz Falta Lászlót a csendőrség felügyelőjévé. Az elhunyt magasrangú katonatiszt számos kitüntetés tulajdonosa volt.

— **Fejére esett egy tégl.** A Csapó-utca 3. számú ház bontásánál szerencsés kimenetelű baleset történt tegnap délután. Molnár István 53 éves alkalmi munkásnak, Cserepes-utca 15. szám alatti lakosnak bontás közben egy lehulló tégladarab fejére esett. Szerencsére a tégl nem magáról esett és repesztett sebet és könnyebb agyrázkódáson kívül nem okozott súlyosabb szerencsétlenséget. A sérült munkást a sebészeti klinikára szállították.

Hatmillió egy és kétpengőst vernek

Budapest, szept. 7. Az 1939 évi szept. hetedik hivatalos lapban megjelent a pénzügyminiszter rendelete az ezüstből és nem nemesfémű verhető pénzügyi érmék mennyiségének újabb megállapítása tárgyában.

A rendelet szerint újabb egypengős ezüstérmék veretnek, még pedig hatmillió 900 ezer darab. Ezeknek az ér-

méknek a verése folyamatban van s az érmék rövidesen forgalomba kerülnek. Ezenkívül a korábbi rendelkezések alapján folyamatban van 2 pengős ezüstérmék verése is. A pénzügyminiszteri rendelet egyben intézkedik, hogy 2 filléres érmékből egymillió darabot, egyfilléres érmékből ugyancsak egymillió darabot kell verni.

Sajtóper egy Szálasi interpelláció után

Fiala Ferencet elítélték.

Budapest, szept. 7. Az országgyűlés múlt év április 26-iki ülésén Sulyok Dezső interpellációt terjesztett elő, amelyben Szálasi Ferenc személyével foglalkozott. Interpellációjában azt állította, hogy Szálasi Ferenc örmény származású és eredetileg nem is Szálasiinak hívták. Állításait okiratokkal s fotokópiákkal támasztotta alá, melyeket letett a Ház asztalára.

Néhány nappal később Hubay Kálmán is felszólalt az ügyben és Sulyok állításait cáfolni igyekezett. A két felszólalással foglalkozott Fiala Ferenc, az azóta megszűnt „Összetartás” című lapjának múlt évi május elsején megjelent számában. Cikkében azt állította, hogy Sulyok Dezső felelőtlenségű rágalmazott, eljárása méltatlan a magyar parlament multjához.

A cikkhez Pintér Jenő rajzoló készi-

tett karrkatúrát ezzel a felírással: „Sulyok csúnyán elvetette a sulykot”. A cikk tartalma, valamint a rajz miatt Sulyok Dezső rágalmazás címén feljelentést tett Fiala Ferenc és Pintér Jenő ellen, akiket ma vont felelősségre a büntető törvényszék Vályi-Nagy tanácsa.

Fiala, valamint Pintér is kérték a valóság bizonyításának elrendelését, ezt azonban a törvényszék elutasította, azzal az indoklással, hogy az indítvány elkészt. A perbeszédnek elhangzása után a törvényszék mindkét vádlottat bűnösnek mondta ki rágalmazás vétségében és ezért Fiala Ferencet 500 pengő, Pintér Jenőt pedig 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, az utóbbi büntetés végrehajtását azonban háromévi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet nem jogerős.

Meteor mozi műsora

— Ma utoljára 3, 5, 7, 9 órakor: JÁNOS VITÉZ ÉS RUTENFÖLD HAZATÉRT. — Szombaton, vasárnap színes film: ROBION HOOD (Errol Flynn). Híradó.

JUTKA kalapszalonn

őszi modelljei olcsók és izléesek.

Nagy választék!
alakítások legolcsóbban
Csapó u. 25.

Van só elég

Budapest, szept. 7. Az aknaszlatinai sóbánya jelenleg naponta átlag 50 vagon só-t küld az ország különböző részeibe, ami a folyó szükségletnek közel másfélszerese. A bánya ezt a sómennyiséget könnyen tudja előállítani amennyiben a termelést szinte korlátlanul lehet növelni. Az országban egyébként nagy sókészletek vannak felhalmozva, amelyek az ország sószükségletét hosszabb időre fedezik.

— A legyek kiirtására hagyta vagyonát egy brazíliai milliomos. Különös végrendeletet hagyott Novolles bankár, akit Rio de Janeiro egyik leggazdagabb emberének ismertek. A röviddel ezelőtt elhunyt milliomos egész vagyonát a legyek kiirtására irányuló kísérletekre hagyta. Különböző tudományos intézetek hatalmas összegeket örökölték azzal a feltétellel, hogy a nagy vagyont csupán a legyek elleni harcra lehet felhasználni. A végrendelet végén megjegyezte a különc milliomos, hogy a gyermekek és a legyek voltak életének egyedüli bosszúságai. Novolles bankár végrendeletét a hátramaradt családtagok érthető elkeseredéssel támadták meg.

Budapest. A kormányzó a m. kir. honvédelmi miniszter előterjesztésére vitéz Solymosy László vezérkari szolgálatot teljesítő alezredesét folyó évi augusztus 21-ével a pozsonyi m. kir. követséghez katonai attasévá kinevezte.

20-án vizsgáznak a debreceni új pilóták

A Debreceni Repülőklubban az új pilóták kiképzése a befejezéshez közeledik. Ma már 19 egyedül repülő növendéke van az ifjú gárdának és tizenegy jelölt már befejezte a kiképzést. Szeptember huszadikán ünnepélyes keretek között folyik le a vizsga, melyre a M. Kir. Légierők Parancsnoksága képviselőiben bizottság jön Debrecenbe Budapestről.

Amerikai díszoklevelet kapott a magyar kormány

Budapest, szeptember 7. Az amerikai újságírók nemzeti szövetsége elismerésének jeléül díszoklevelet küldött a magyar címere. A National Federation of Press Woman Inc USA kiemeli a magyar kormányt a nemzetközi béke fenntartása érdekében kifejtett magas szolgálatát. A magyar kormányt a newyorki világi kiállítás alkalmával tanúsított messzemenő jóindulata a megküldött oklevél szerint jelentős mértékben hozzájárult a békeszerető nemzetek közötti egyetértés megerősítéséhez.

Ma délután temetik Csighy Andor hosszupályi lelkész

A Köztemető díszravatalozójából ma délután fél négykor temetik el Csighy Andor református lelkészt, aki debreceni diákoskodása után Hosszupályi lelképáspostora lett. A temetési szertartást a díszravatalozónál Uray Sándor h. püspök, egyházkerületi főjegyző végzi, a sírnál pedig dr. Szász Imre esperes szolgál, míg a hosszupályi segédlelkész a hívek nevében mond búcsúszavakat.

Rövid táviratok

Párizs. A francia birodalom minden részéből jelentések érkeznek arról, hogy a gyarmatok mindenütt teljes szolidaritást vállalnak az anyaországgal.

Belgrád. Bárá Bakách-Bessenyei György belgrádi magyar követ ma délután negyedtizenegy órakor meglátogatta dr. Macek Vladimir h-miniszterelnököt a miniszterelnökségi palotában. Ugyancsak ma délután fogadta Macek az angol, francia és a bolgár követ látogatásait is.

Brüsszel. Hír szerint a luxemburgi kormány lépéseket tesz a hadviselő államok kormányainál annak érdekében, hogy a nagyhercegséget tekintsek megsérthetetlen semleges egységnek, amely a nemzetközi vöröskereszt szervezetének vezetése alatt mindkét fél sebesültjeinek ápolóhelye lehetne. (MTL.)

Róma. Mint az Osservatore Romano Beyruthból jelenti, Szíria ki nyilatkozta, hogy hadiállapotban van Németországgal. A német követnek átnyújtották útlevelét.

Gyuresamszky Jánosné, született Varga Julianna tiszai lakost tegnap délután eszméletlenül állapotban, súlyos sérülésekkel szállították be a debreceni sebészeti klinikára.

Gyuresamszky Jánosné, aki 50 éves idős nő, kertjében szilvaszedés végett felmászott a fára. A fa ága letört alatt és olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy a szerencsétlen asszony gerinctörést, medenceontörést és belső vérzést szenvedett. Életveszélyes állapotban szállították be a debreceni klinikára.

A Debreczen rádióműsora

1939 szeptember 10-től szeptember 16-ig

VASÁRNAP

SZEPTEMBER 10.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
9: Unitárius istentisztelet.
10: Egyházi ének- és szentbeszéd a terevárosi plébánia templomból.
11.15: Evangélikus istentisztelet.
12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
12.30: Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Massenet: Phedra — nyitány. 2. Rabaud: Eclogue. 3. Bizet: Az arlesi leány — I. szvit. 4. Saint-Saens: Haláltánc. 5. Delibes: Sylvia — balettszvit. 6. Chabrier: Espana — rapszódia.
Közben kb. 13.05: „Dés.” Bartalis János erdélyi városképe.
14: Művészlemez.
15: „Az erdőtvény és a kigazda.” Ajtai Sándor dr. előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.45: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.
16.30: „Szélmalmok.” Milleker Rezső dr. előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: A IV. Országos Balatoni Vándordíjas Dalosünnepély díszhangversenyének közvetítése Siófokról. (II. rész.) Közreműködik a Kassa Lyra Dalkör; Győri Magyar Waggon és Gépgyár Egyetértés Dalkör; Siófoki Dalkör; Ripka Ferenc dr. (zárbeszéd). Vezényel Ország Tivadar.
17.40: „Magyar huszarak a napoleoni háborúkban.” Markó Árpád előadása.
18.05: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
18.45: „A csoda.” Dallos Sándor elbeszélése.
19.15: Hírek.
19.25: Sthymmel Miklós tánczenekara.
19.50: Sporteredmények.
20: „Régi nóta, régi tánc.” A régi Népszínház nótáskönyvéből. Szilágyi Ödön előadása. Közreműködik Szilvási Margit, Udvardy Tibor, az Egyetemi Énekkarok énekköze és a Budapesti Hangverseny Zenekar, Polgár Tibor vezényletével.
21.40: Hírek, sporteredmények, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Böszörményi Nagy Béla zongorázik. „Liszt: Zarándoklás évei.” V. (befejező) sorozat.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Dénes-étteremből. Sárai Elemér cigányzenekara muzsikál. Szántó Gyula énekel.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: Ilniczky László szalonzenekara.
15.05: Jazzdalok és táncszámok hanglemezeiről.
16: A IV. Országos Balatoni Vándordíjas Dalosünnepély díszhangversenye Siófokról. (I. rész.) Közreműködik Berky Miklós dr. (Bevezető beszéd). Vezényel Vaszy Viktor.
19: A rádió szalonzenekara.
19.35: Gyerekek. 2. Külsvárosi gyerekek: Thury Zsuzsanna elbeszélései.
20: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Szórakoztató hanglemezek.
21.40: Közvetítés a budai Kis Royal étteremből. Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.
22.15: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS

15—16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Református istentisztelet a kassai református templomból. Prédikál Gönczy Gábor. Orgonál Sedivy Pál.
11: Hírek, műsorismertetés.
11.15: Hanglemezek.
Közben 11.35: „Petőfi Sándor költeményei.” Előadják a kassai középiskolák diákjai.
12.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

HÉTFŐ

SZEPTEMBER 11.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Közlemények. — Hanglemezek. — Étrend.
10: Hírek.
10.10: „Biedermeier tréfalkozások a nőkről.” (Felolvasás.)
10.45: „Az elsüllyedt Atlantisz.” Szitnyai Jenő előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangszó. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Szatmári Ila énekel zongorakísérettel, Jancsin Ferenc hegedül, zongorán kíséri Keleti Frigyes.
12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Rácz József cigányzenekara muzsikál.
14.30: Hírek.
14.45: Műsorismertetés.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákkéltő: „Liszt Ferenc ifjúkora.” Németh Béla előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: Uray Margit magyar nótákat zongorázik.
17.30: „Egy magyar renaissance költő”. Tolnai Gábor dr. előadása.
18: Szalonötös.
18.50: „Mit köszönhet a világ a magyarországnak.” Asztalos Miklós dr. előadása.
19.15: Hírek.
19.25: Kun Szabó Gyula szaxofonszámok, zongorakísérettel.
19.35: „A házaló története.” Irta Mark Twain. Elmondja Baló Elemér.
19.55: Gróf Zichy Géza emlékest. „Az Operaház zenekarát vezényli Rékai Nándor. Közreműködik Tamás Ilona és Rösler Endre. Bevezetőt mond Papp Viktor. — 1. Gemma — tánc-költemény. 2. Alár — balett és kettős. 3. Előjáték és intermezzo a „Roland mester” c. dalműből. 4. Nemo — szerelmi kettős. 5. Nemo — előjáték és dal. 6. Nemo — Nemo halála (zárójelenet).
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Közvetítés a Gellért szállóból. — Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.35: „A magyar történelem francia hőse.” Jankovich Ferenc előadása.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Mefhosz-tánczenekar.
21.10: Színes lapok Japánból. Tóth Ervin dr. előadása.
21.40: Időjárásjelentés.
21.45: Hanglemez.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: „A rosszul tanuló gyermek.” Zemplényi Imre dr. előadása.

11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KEDD

SZEPTEMBER 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Közlemények. — Hanglemezek. — Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Történet az állatvilágból: Jakab a kis egér.” Irta Nyáry Andor. (Felolvasás.)
10.45: „Divattudósítás.” (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangszó. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: A rádió szalonzenekarának műsora.
12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Művészlemez.
14.30: Hírek.
14.45: Műsorismertetés.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: Kiss Lajos cigányzenekara, Egerváry József tárogatózik.
18.05: Nyers anyagok melyekért nemzetek küzdenek. Lovag Bolberitz Károly dr. előadása.
18.20: Temesváry János mélyhegedűszámai, zongorakísérettel.
18.45: „A tiszavirág.” Pongrácz Sándor dr. előadása.
19.15: Hírek.
19.25: Basillides Mária énekel, zongorakísérettel. — Különböző nemzetek népdalai.
19.50: „A csodatűkör.” Mesejáték három felvonásban. Irta Babay József. Zenéjét szerezte Buday Dénes. Vezényel Vincze Ottó, Rendező Németh Antal.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek francia nyelven.
22: Táncclemezek.
22.40: Hírek német, olasz, angol és szlovák és magyar-országi nyelven.
23: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.25: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Magyar-országi félóra.
20.50: „Képek a Várból.” Sötér István előadása.
21.20: Stanczel János zongorázik.
21.45: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: „Mai magyar költők a nyárról.” Sándor László előadása. A költeményeket Sándor Lászlóné adja elő.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—19.25: Azonos Budapest I. műsorával.
19.25—19.50: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Bp. II.-ről.
19.50—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA

SZEPTEMBER 13.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Közlemények. — Hanglemezek. — Étrend.
10: Hírek.
10.15: „Gyermekkedélelőtt.” — Kis muzsikáló állatkert. Vezeti Kilián Zoltán. (Hanglemezekkel.)
10.45: A klasszikus népek hajviselete. Irta Zay Emil. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangszó. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: A m. kir. Honvédelmi Minisztérium I. sz. regéscsoportja. Tagjai Kertay Ferenc és Szóts D. Péter (ének), Lantos Ferenc és Lugossy István (tárogató).
12.40: Hírek.
13: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.30: Hírek.
14.45: Műsorismertetés.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákkéltő: „A magyar ősnemzet mestere.” Örsy Attila dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: Táncclemezek.
17.40: „Az ásó katonái.” Tharnói László dr. előadása.
18.10: A rádió szalonzenekarának műsora.
Közben 18.40: „A vasut légmentes.” Hámory Imre előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)
19.15: Hírek.
19.25: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.
20.20: Néhány szó a „Népvevőkről.” Közvetítés az Orion Rádió gyárból. Beszélő Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
20.55: Kamarazene hanglemezeiről.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: A Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Fegyedy Sándor. (Katonaindulók.)
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Chopin: 24 prelűd. Zongorán előadja Alfred Cortot. (Hanglemez.)
23.35: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
19.30: Layer Mária énekel, zongorakísérettel.
20: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: „A Nemzeti Színház nagy bonvivánjai.” Ditrői Mór előadása.
20.50: A közönség kedvelt hanglemezei.
21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: „A Felvidék népművészete a kassai kiállításon.” Éder Elza előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—15.25: Azonos Budapest I. műsorával.
15.30: Csiri László cigányzenekara muzsikál.
16.15—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK

SZEPTEMBER 14.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Közlemények. — Hanglemezek. — Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Móriczról elbeszélései.“ (Felolvasás.)
10.45: „A kereskedelmi szellem felébresztése a magyar ifjúságban.“ Irta Székelyné Solymos Bea. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangszó. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: B. Fehér Miklós hegedű, zongorakísérettel.
12.40: Hírek.
13: A rádió szalonzenekarának műsora.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.30: Hírek.
14.45: Műsorismertetés.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Kádár Erzsébet háztartási tanácsadója
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: „A tüdőbaj korai felismerése.“ Kovách Ferenc dr. előadása.
17.40: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.
18.45: „La ciganmuzika kaj la hungara popolkanto. Tóth Tivadar eszperantó előadása.
19.15: Hírek.
19.25: Halmos János énekel, zongorakísérettel.
19.45: „Kosztolányi-anthológia.“ Irta Babits Mihály. Előadja Lehotay Árpád.
20.10: „Mosolygó muzsika.“ Irta és a Budapesti Hangverseny Zenekart vezényli Polgár Tibor. Közreműködik Kellemesi Melzer Andor nőimittator és Lengyel József dr.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: „Régi mesterek zenekari művei.“ Kresz Géza kamarazenekarának műsora.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Szeiffert-kávéházból. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.25: „A koppenhágai porcellán.“ dr. Gyurkovitsné Mika Irén előadása.
20: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Gémes Irén hárfázik.
20.50: „A kölni dóm árnyékában.“ Thurzó Gábor elbeszélése.
21.20: Pátria-hanglemezek. Magyar nóták és csárdások.
21.50: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA, 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: Szlovák hallgatóinknak: „A magyar-szlovák viszony 1938. őszén.“ Buchner Sándor dr. előadása.
11.20: Szlovák népdalok és csárdások hanglemezről.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK

SZEPTEMBER 15.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Közlemények. — Hanglemezek. — Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Az olasz magyar barátság első uoharköszönője.“ Irta Bánky Sári.

(Felolvasás.)

10.45: „A szem hétköznapi egészség-tana.“ Irta Németh Lajos dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangszó. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
14.30: Hírek.
14.45: Műsorismertetés.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákfelőra: „Az Egyesült Államok.“ Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
Utána: Ifjúsági közlemények.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: Feiten Dalkör. Vezényel Kézdí Krén Géza. Zongorán kísér Kézdí Krén Béla.
17.50: Magyar-országi félóra.
18.20: Chappy-lánczenekar.
Közben 18.40: Sportközlemények.
19.15: Hírek.
19.25: „A kassai Rákóczi-múzeum.“ Közvetítés Kassáról. Beszélő Schalkház Lipót. (Hanglefelvétel.)
19.55: A rádió szalonzenekara. Közreműködik Szücs László (ének).
20.25: A rádió külügyi negyedórja.
20.40: „Höskorok, hősasszonyok.“ Hettye Aranka és Táray Ferenc klasszikus előadójste. Bevezető szöveget írta Zádor Tamás.
21.10: Közvetítés a Vadászkiirt-szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Göllerich Gizella zongorázik. — „Liszt-művek.“ Bevezetőt mond Papp Viktor.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Hírek eszperantó nyelven.
23.05: Jazzdalok és táncszámok. — (Hanglemezről.)
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.25: A rádió szalonzenekara. Közreműködik Szücs László (ének).
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Szórakoztató hanglemezek.
21.10: „Csokonai humora.“ Kemény Gábor dr. előadása.
21.40: Időjárásjelentés.
21.45: Közvetítés a Vadászkiirt-szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA, 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: „A háromnevű Nyitravölgyi palócok.“ Fija Tibor előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT

SZEPTEMBER 16.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Közlemények. — Hanglemezek. — Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Ifjúsági rádió.“ Az Uj Iskola erdélyi kiállításán. Helyszíni közvetítés, vezeti Geeső Sándorné.
10.45: „Mit nézzünk meg?“ A Nemzeti Múzeumban a pannoniai fibulákat ismerteti Kovrig Ilona dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Harangszó. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Szmironov Szergej orosz balalajka-zenekara.

12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Művészlemez.
14.30: Hírek.
14.45: Műsorismertetés.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Tarka mese.“ Móra Panka meseje.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
17.10: A rádió postája.
17.40: A rádió szalonzenekarának műsora. Közreműködik Martin Djemil martinofonnal.
18.45: „Sváje művészete.“ Kállai Ernő előadása.
19.15: Hírek.
19.25: Sándor Anna és Oláh Ferenc magyar nótákat énekel, kíséri Kurina Simi és cigányzenekara.
20.10: „Galamb a kalitkában.“ Hangjáték két részben. Mikszáth Kálmán elbeszéléseiből írta és rendezte Szilassy Gyula. A kísérő zenéjét szerzte és vezényel: Farkas Ferenc.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
22: Gárdonyi Zoltán és Schuler Josy kézzongorás műsora.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Táncclemezek.

0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
20: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-országi nyelven.
20.20: Rimszkij-Korszakov: Scherezádé — szvit. (Filadelfiai szimfónikus zenekar, vezényel Stokowski. — Hanglemezről.)
21.10: Konezné Keomley Bianca énekel, zongorakísérettel.
21.35: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 24—1 óráig ad műsort.
KASSA, 10—11: Azonos Budapest I. műsorával.
11.05: 1. Élet a tarlón. 2. Vásárfia. — Menyhért Sándor elbeszélései.
11.25: Táncclemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—15.25: Azonos Budapest I. műsorával.
15.25: A 21-ik honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal.
16.15—19.25: Azonos Budapest I. műsorával.
19.30—20: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.
20.10—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

A korszerű harcban van-e még jelentősége az egyéni vitézségnek?

Korszerű háborúban az anyag manapság rendkívüli jelentőségűvé vált. Ezért aztán sokan azt hiszik, hogy harcban a főlény egyszerűen azé, aki több és hatásosabb hadigépet tud ellenfelével szembeállítani. Aki tehát hadigépben és anyagban túlsúlyban van, azé a győzelem! Merész következtetésükben még tovább mennek és azt állítják, hogy harcban ma az egyéni vitézségnek már nincs sorsdöntő értéke. Ez a tűzfegyverek hatalmas hatása mellett jelentéktelenné vált. Szerintük az a fontos, hogy ellenfeleiknél több hadigéppel rendelkezzenek, harcosaiknak és anyaországuk védteljenek oltalmáról korszerű műszaki eszközökkel gondoskodjanak, a többi legnagyobb részét rá lehet bízni az anyagra. Ezt a megállapítást azonban az utolsó években lefolyt háborúk ugyancsak megcáfolták.

A spanyol polgárháború egyik legfőbb tanulsága, hogy a spanyol vörösök főlényes harcokcsitámadásai összeomlottak a bátran helytálló spanyol nemzeti gyalogosok leleményességén és vitézségén. Egy egyszerű benzines üveg is megtette a maga dolgát, ha a harcos a harcokcsit be is merte várni és ezt az ugyancsak kezdetleges eszközt bátran használta is.

A polgári lakosságot megfélemlítő sorozatos légitámadások sem vezettek a hozzájuk fűzött remények beteljesedéséhez. Egyszerűen minden anyagi erőlködés ellenére is, a háborút a hadseregnek kellett eldöntenie. Ez világosan mutatja, hogy az egyéni vitézségnek és helytállásnak a korszerű háborúban is megvan a maga döntést kiértelmező és előmozdító jelentősége.

A korszerű harcban egyébként a harctér teljesen üres is. A régi hábo-

ruk csataformáiban még zárt köteléket láttunk egymással küzdeni. Ott tehát az egyéni bátorság és gyávaság, a zárt tömegek alkalmazása következtében, nem éreztehetette annyira elhatározóan hatását. A korszerű harc tűzhatása azonban a kötelékeket szétforgácsolja. Az embereket a terep kihasználására kényszeríti, úgy, hogy a harcos, a küzdelem legnehezebb óráiban, teljesen elhagyatva és egyedül cselekszik. Ha ezek a harcosok gyávák, akkor a csapat el is veszti, mert a parancsnoki befolyás éppen ezekben a válságos percekben csaknem teljesen szűnetel. Ha ezek a hatalmas tűzhatásban egyedül harcoló egyszerű katonák mindegyike vitéz és kötelességtudó, akkor a csapat megnyerik. Hiába, nagy jelentősége van annak, ha a hadsereget tehetséges vezér nagyszerű gondolatai vezetik, nagy jelentősége van annak is, ha a vezér keze ügyében lévő engedelmes hadsereg hatásos szervezetekkel rendelkezik, de mitsem ér az egész, ha a katonák lelki derékség nélkül valók és erkölcsük éppen akkor mondja fel a szolgálatot, amikor a harc a nemzet életének és halálának súlyos kérdését dönti el.

Nincs igazuk tehát azoknak, akik az egyéni vitézség jelentőségét a korszerű harcban alábecsülik. A háborút ugyanis manapság, valóban anyaggal és hadigépekkel vívják, ámde ezeknek hatásosságát csak a küzdelemben helytálló emberi lélek biztosítja.

A b b á z i a Hotel August

Elsőrangú szálló és pensio. Kitűnő magyar konyha és személyzet

Felvilágosítást nyújt August cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4—7 óráig.

Tilos a közszükségleti cikkek árának emelése

HIRDETMÉNY.

A m. kir. minisztérium az 1939:II. t.c. 112., 113. és 114. §-ai, valamint az 1920:XV. t.c. 9. és 11. §-ai és a 2.200—1938. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján a következőket rendeli:

1. §.

A következők §-okban foglalt korlátok között ipareikkek, valamint gazdasági termények és termékek legmagasabb árának (1920:XV. t.c. 1. §-ának 1. pontja) az 1939 évi augusztus hó 26. napján fennállott árat kell tekinteni. Feltevé, hogy az illetékes hatóság ennél magasabb árat nem engedélyez. Az első bekezdésben említett árat kétség esetén az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa állapítja meg.

2. §.

Az 1. §. hatálya az ipareikkek, valamint a bányászati és az erdőgazdasági termékek közül minden közszükségleti cikkre kiterjed.

3. §.

A mezőgazdasági termények és termékek közül az 1. §. hatálya a következőkre terjed ki:

1. búza, rozs, kétszeres, árpa, zab, tengeri;
2. az 1. sz. alattiak ölelményei;
3. sertészsír, hús és szalonna;
4. szárazfűszék, még pedig: bab,

borsó és lenese:

5. burgonya;
6. tej, vaj;
7. korpá, takarmányliszt, répaszelet, melasz, olajpogácsa.

4. §.

Azt, hogy valamely ipareikk közszükségleti cikkek tekintendők-e, kétség esetén az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa állapítja meg.

A jelen rendelet I. évi szeptember hó 2-án lépett hatályba.

Az elsőfokú közigazgatási hatóság figyelmezteti a fenti rendelkezésben felsorolt terményeket és termékeket, valamint közszükségleti cikkeket forgalombahozókat, hogy a cikkeknél f. évi augusztus hó 26-án fennállott árnál felül árat azokért annyival is inkább ne kérjenek, mert az elsőfokú közigazgatási hatóság a f. évi augusztus hó 26-án fennállott árat megállapította s ahol észlelni fogja, vagy hozzáított feljelentés folytán megállapítja, hogy bárki a fenti rendelkezéssel legmagasabb árnál megállapított áron felül árust, ellene a kir. ügyészségnek az 1920:XV. t.c. alapján a feljelentést minden esetben meg kell tenni.

Az elsőfokú közigazgatási hatóság.

Több iparágban fellügmentették a munkaidő korlátozását

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság értesíti a munkaadói és munkavállalói érdekeltséget, hogy a m. kir. Kormány az alábbi iparágokban a munkaidőt korlátozó rendelkezések hatályát fellügmentette. Kárpitos iparban, sokszorosító iparban, cipész, csizmadia, papucses iparban, a textil iparban, a molnár iparban, a férfi szabó, fiúruha készítő iparban, a mézős és hentes iparban, fűzőkészítő, a gubás és szűrszabó, valamint a női szabó és leányruha készítő iparban, a fa, esont iparban, a vegyszert és raggyanta iparban, a vas és fémiparban, továbbá a gépgyártó és közlekedési eszközök gyártó iparban, a villamosági iparban, a hangszerszabó iparban, a tudományos eszközök és tanszereket gyártó és műszerész iparban, a papíros iparban, a bőr, sörte, a szőr és toll iparban, a kő, föld, az agyag, az aszbest és az üveg iparban, a sör és maláta, a szikvíz és az alkoholmentes ital, valamint a jéggyártó iparban, a nyílt árusítási üzletekben (boltokban), valamint az azokkal kapcsolatos irodai és raktári helyiségekben foglalkoztatott alkalmazot-

takra, a fogadókban (szállókban, penziókban, továbbá általában a szállásadásra, illetőleg ételnek, italoknak helyben fogyasztására berendezett vállalatokban alkalmazottakra), a bank és pénzváltó üzletekben, biztosító magánvállalatokban, szállítmányozási vállalatokban, a nyílt árusítási üzletek fogalma alá nem tartozó egyéb kereskedelmi, valamint egyes ipari vállalatokban nem tisztviselői munkakörben foglalkoztatott alkalmazottakra és a 3000-1938. Ip. M. sz. rendelet I-a listviselői munkaidőjének korlátozására vonatkozó rendelkezésekre is. Az áruforgó vasárnapi munkaszünetet megállapító rendelkezés további intézkedésig fel van függesztve. Figyelmezteti az elsőfokú iparhatóságot a munkaadókat, hogy az egyes iparágakra, vállalatokra, üzletekre megállapított munkaidő korlátozó rendelkezésben megállapított napi munkaidőn túl végzett munkára legalább 25 százalékos munkabért kötelesek fizetni. Az elsőfokú közigazgatási hatóság, mint elsőfokú iparhatóság.

Villamos a Fülleres gyorshoz. Abból az alkalomból, hogy Debrecen állomásról vasárnap reggel 5 ó 57 pkor Budapestre külön Fülleres gyorsvonat közlekedik, az Egyetemi klinikától 5 ó 02 pkor külön villamos vonatot indítunk, amely a MÁV pályaudvarhoz 5 ó 42 pkor érkezik meg. Ezen a külön villamos vonaton mindenféle jegyek érvényesek. A Fülleres gyorsvonat f. hó 10. és 11-ike közötti éjjel 3 ó 33 pkor érkeznek vissza. Ettől a Fülleres gyorsvonattól külön villamos vonatot indítunk az Egyetemi klinikák felé, amelyeken azonban csak a kalauzok által árusított jegyek és a szabadjegyek érvényesek. — Az üzletgazgatóság.

Kétévi fegyház őstermelői igazolványok hamisításáért. Budapestről jelentik: Tóth János gazdálkodó és Bokor János piaci árús 43 őstermelői igazolványt szereztek olyan nevekre, melyeknek viselői egyáltalán nem foglalkoztak őstermeléssel. Hamisított okmányokkal szereztek meg az őstermelői

igazolványokat, amelyeknek felhasználásával naponta árusítottak különböző terményeket, helypénz és forgalmi adó lerovása nélkül. A büntetőörvényszék okirathamisítás büntelme miatt vont felelősségre a vádlottakat és fejeiket másfélévi börtönrre ítélte őket. Fellebbezés folytán a budapesti királyi tábla foglalkozott az ügyvel és Tóth János büntetését kétévi fegyházzal emelte fel s Bokor János büntetését helybenhagyta. Az ítélet nem jogerős.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőpiac:

Rozs októberre: 14.67, 14.72, zárlat 14.70—14.72. Márciusra: 15.73.

Készárúpiac:

Búza tiszavideki 77 kg 19.60—19.95, 80 kg 19.80—20.15, 79 kg 20.00—20.35 80 kilós 20.10—20.45. — Felsőtisza 77 kg 19.45—19.80, 78 kg 19.65—20.00 79 kg 19.85—20.20, 80 kg 19.95—20.30 rozs pestvidéki 14.00—14.15, rozs más

14.20—14.40, takarmányárpa elsőrendű 16.60—17.00, középminőségű 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.—19.50, zab elsőrendű 19.25—19.50, középminőségű 19.00—19.25, tengeri 19.30—19.35, korpá 13.60—13.70, 8-as liszt 15.75—16.50.

SERTESVÁSÁR.

A csütörtöki ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 3358 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 454 darab volt. Az irányzat lanya. Árak: szedett sertés I. 105—109 fillér, III. 86—90 fillér, angol sonkasertés I. 96—98 fillér, II. 86—94 fillér, márkázott exportzsír 150 fillér különként.

SPORT

A Boeska a Szeged ellen így áll fel valószínűleg: Vöröss, Nádas, Janzsó, Elek, Poesai, Belcsik, Kristóf, Szilassy, Pásztoi, Sándor, Hajdú. Ha Szilassy nem jönne meg, vagy más valaki, — akkor Palotás, vagy Csokai kapna helyet.

Móré, a Boeska volt kitévő játékos hazajött Franciaországból s most Debrecenben időzik pár napig. Finta, Vágó Berecz is hazajött. Finta és Berecz megszerzése is felmerült, sőt Vágóé is. Ujra jó lenne a Boeska, különösen ha Móré is játszana.

A pénteki ünnepnap kiemelkedő eseménye: a csikóválogatott három helyen is játszók, Diósgyőrben, Pécsen és Keekemetén. A diósgyőri csapatban Vöröss is szerepel a Boeska-ból. Kelet ifjúsági válogatottja szintén Diósgyőrben játszik Észak ifjúsági válogatottja ellen. Így áll fel Kelet válogatott csapata: Havas, Balogh, Szücs, Teszár Miskóczy, Posik, Szilágyi Kálmán, Juhvid, Beönyei, Beluch, Tartalék: Szombalov, Pócsi.

A vasárnapi mérkőzések játékeztői Debrecenben Boeska—Szeged, vezető Fegyel, perjelő: Farkas és Horényi, a Hungaria—Ujpest mérkőzést: Boronkay vezeti. A többi mérkőzés játékeztője: Hungaria—Upest: Boronkay Taxisok—Gamma FC: Vass A. Törökves—Ferencváros: Köhalmi, Kispest—Szolnok: Antal, Elektromos—Haladás Lantos, Kassa—Nemzeti: Ujváry.

Felvidéki csoportban: Nyíregyháza: TVE—Losonc: Debreceni, Beregszász: BSZKRT: Tóthács. SK Rusj—Óz: Thomas dr. Munkács—Sal. BTC: Kékesi, DIMÁVAG—Kassai SC: Szavkovszky, B. Vazútas—Debreceni VSC: Palásti Fülel—Ungvári AC: Markovics.

40257-1939. VI. FELHÍVÁS az állításkötelesek jelentkezésére. A honvédelemről szóló 1939:II. tc. 26. paragrafusa alapján felhívom a hadköteles korba lépett — ez évben huszadik életévüket betöltő — tehát az 1919. évben született és Debrecenben lakó vagy itt tartózkodó ifjakat, hogy összejárásuk végett a polgármesteri VI. — katonai ügyosztályon — Kossuth u. 20. első lépcső III. emelet 92-b. számú helyiségben az alább meghatározott napon és sorrendben személyesen jelentkezzenek. Az ideiglenesen távollévők — más községben, vagy külföldön tartózkodók — írásban, vagy helyettük szüleik, gyámjuk stb. is jelentkezhetnek. A személyesen jelentkezők hozzák magukkal születési anyakönyvi kivonatukat és képesítésüket, valamint illetőségüket, illetve állampolgárságukat igazoló bizonyítványukat (iskolai bizonyítvány, tanoncszerződés, munkakönyv, illetőségi és állampolgársági bizonyítvány, stb.) Figyelmeztetem az érdekelt hadköteles ifjakat, hogy a jelentkezési és megjelenési kötelezettség elmulasztása a honvédelemről szóló 1939:II. tc. 177. paragrafus értelmében — amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetés rendelkezés alá nem esik — 2 hónapig terjedhető elzárással büntethető s hogy a letelezési kö-

telezettségnek, valamint általában a honvédelemről szóló 1939:II. teikkal bevezetett hadkötelezettségnek elmulasztását a közhírré tett felhívásnak, a fent hivatkozott törvencikkből folyó kötelezettségeknek nem ismerése nem mentheti. Jelenkezési sorrend: szept. 11—16-ig A—L betűig, szept. 18—23-ig M—Z betűig, szept. 25—30-ig mindkét csoport elmaradottai részére a jelentkezés ideje: d. e. 10 órától 13 óráig. Polgármester.

36209-1939. HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályánál (földszint, 51-54. sz. szoba) jelentsek be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyen kívül még a hordók egyenkénti tartalmát, valamint az egyes hordók elhelyezést termett must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó saját termésű borak után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek. Azon termelőket, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, felhívja a városi adóhivatal, hogy a fogyasztási adókezelő osztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket természetesen bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejűleg jelentsek be. A kedvezmény igénylése alkalmával közölendő a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt ideai, vagy előző évi termésű borokra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túl történő kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadja el. Városi Adóhivatal.

HIRDETÉS. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság értesíti a kereskedőket és iparosokat, hogy a m. kir. Kormány 12.113-1939. M. E. számú rendeletével (Budapesti Közlöny f. évi 199. szám) az egyes anyagkészletek bejelentéséről szóló bejelentési kötelezettség alá eső s a rendelet I—VIII. mellékletében felsorolt cikkekre vonatkozólag úgy rendelkezett, hogy a bejelentésre kötelezettek azokkal csak az iparügyi miniszter engedélye, illetőleg utasítása szerint rendelkezhetnek (zár alá vétel). A rendelkezés vonatkozik a rendelet hatálybalépésekor meglévő, vagy azután beszerzendő készletekre. A zár alá vett készletek felsorolásáról a rendelet I—VIII. melléklete tartalmazza a következő csoportosítás szerint: vas- és fémcikkek, bőr- és gumicikkek, szőr, sörte és kikészítő anyagok, fa- és papíryanagok, textilárúk, építőanyagok, gyógyszerárú-cikkek. A csoportokban feltüntetett részletes felsorolás az elsőfokú iparhatóságnak Kossuth u. 20. fsz. 38. sz. hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthető. A rendelet be nem tartása — ha súlyosabb elbírálást nem igényel — hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő. A pénzbüntetést nyolcezer pengő, a nyereség megállapítása esetén a nyolcezer pengőnek a megállapított nyereség kétszeresével felelt összege. Arra a készletre, amelyre nézve a kihágást elkövetették, elkövetsük van helye. A rendelet f. évi szeptember hó 2-án lépett hatályba. — Az elsőfokú közigazgatási hatóság, mint elsőfokú iparhatóság.

39363—1939. VI. HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelt gazdálkodóit, hogy a m. kir. honvéd központi lővászáró bizottság folyó évi szeptember hó 13-án § órai kezdettel

a Hortobágyon lóvásárt tart. Akinek katonai szolgálatra tekintetbe jöhető eladó lova van, az azt az említett időben és helyen a bizottságnak mutassa be. A bizottság vásárolni óhajt 4-8 éves, hátaslónak, tüzérsgéi hámoslónak vagy géppuskás málháslónak alkalmas melegvérű lovat és hátslovakért 600-700 pengőt, tüzérsgéi hámoslovakért

általosan 700-800 pengőt, a géppuskás málhásllovakért 400-500 pengőt fizet. Ismert jó származású a ló értékét emeli, az eladók tehát saját érdekükben cselekszenek, ha lovuk marhalevelén kívül a ló származási lapját (fedeztetési jegyét, szabályszerűen kitöltött csikózási igazolványát stb.) a vásárra magukkal viszik. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Fiúk, lányok, 16 éves kortól, asszonyok és férfiak, újságírásnak felvételt, — napl 1-2 óra munka, Ezek 1-2 óra alatt, aki ügyes 2-3 pengőt kereshet. **Jelentkezés naponta déli 12 óráig a lap kiadóhivatalában.** 1234

Házmesterpár, akinek a felesége rendszeresen takarít és mos, vasal, felvétetik, Honvédtetű ucca 6. szám, Jelentkezni délelőtt. 1235 vv.

Kocsis felvétetik a Vidoni szalámgyárba. 1235

Ügyes fűszerességét felvezek azonnal, Volentik, Piac ucca 38. 1288

Fodrászsegéd azonnal felvétetik Kiss, Teleki ucca 92. 1287

Hölgyfodrász- kisasszony felvétetik, Hatvan ucca 15. Bíró fodrász. 1277

Megbízható fiatalembert kocsisnak, favágókat állandó munkára felvez Vágó „Margitfürdő” mellett. 1274

Szívógázmotor- kezelő géplakatost felvezek, Teleki ucca 56. 1271

Jómunkás fodrászsegéd felvétetik, Petőfi-tér 6. Bukovits. 1293

Timártnanulónak erős fiút felvezek, Teleki ucca 56. 1272

Férfi fodrászsegéd felvétetik, Fehérvári, Széchenyi u. 57. szám. 1292

Alkalmazást keres férfi

Vállalok tengerit törni, holdját 4 mázsáért, kisebb-nagyobb darabot. Bordán Mihály, Komlóssy út 40. 1267

Alkalmazást nyer nő

Gyakorlott gyors- és gépirónót keresek, Piac ucca 75. sz., I. emelet, ügyvédi iroda 1284 vv.

Segédlányokat francia munkához felvez Fried nővérek, — Piac ucca 43. 1283

Kiszolgálónő étkezdébe, gyakorlattal bíró, havi száz pengő jövedelemmel és étkezéssel azonnal beléphet, Booskai étkezdő, Hatvan ucca 6. 1289

Perfekt szakácsnő kerestetik magas fizetéssel. Jelentkezés a sebészeti klinikai irodájában. 1264

Kifutólány felvétetik, Nyil ucca 37. pékség. 1266

Háztartási alkalmazott

Mindenesleány, aki jól vikszel és jó bizonyítványa van, felvétetik, Honvédtetű u. 6., délelőtt. 1235 vv.

Jócsaládból bejáró szobaleányt keresek délelőttre, Kovácsné, Vár ucca 2. I. e. 1233

Bejárónőt délelőttre, bizonyítványaival felvezek, Rákosi Jenő ucca 5. II. 10. 1290

Bejárónő rendes, délelőttre jó bizonyítvánnyal felvétetik Lusztig, Burgundia u. 4. 1273

Bejáró főzőnőt felvezek, jövőheli belépésre, Ullmann Piac ucca 69. 1291

Takarítónőt rendszeret, reggeli órákra azonnali belépéssel keresek, Teleki ucca 63. szám. 1263

Ajánlat

Gyermek- és iskolai cipők legolcsóbban Ökrös saját-készítményű raktárából szerezhetők be. Sas u. 1. szám. 151 9 22

Villanykörte- csere 20 fillér. Dísztárgyak, rádió, gramofon, gramofonlemez, olcsón Vagyontentő, Hunyadi ucca 22. 1526 9. 9

Poloskairtást, ciángázzal, lakások át-vizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss ciángózó vállalat, Kigyó ucca 5. 1134 11. 5.

Ciángóztasson bizalommal a „Csala” ciángózó vállalattal, Rákóczi ucca 9. szám, telefon: 14-27. 1131 11. 20

Géphimzést legszebben és legolcsóbban vállalok. — Hatvan u. 24. 4. ajtó. 908 9. 18.

KIRÁLY KAVÉI MÉGIS A LEGJOBBAI AROMÁS ZAMATOS KAVÉI KIRÁLY ÜZLETÉBEN AYEVE ELOTT PÖRKÖLİK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Boroshordók minden nagyságban, s szüretelő edények, dzsák nagy választékban Nyil ucca 16. 1259 9. 22

Diákot keres

Egyetlen negyedikes fiam mellé diáktársat vállalok, külön szoba, úri ellátás, Nap ucca 13., kereszt-épület. 902

Diákleányokat ellátással, vagy csak lakásra felvezek, Rákóczi ucca 9. Kovácsné. 1242

Két egyetemi hallgatót vagy középiskolás fiút, teljes ellátásra elfogad tisztviselő család, Dózsa u. 8. szám. 1228

Két középiskolás leánykát teljes ellátásra jutányosan vállal özvegy úrinő, Rothermere ucca 39. 974

Két középiskolás kislányt, teljes ellátásra elfogadok, Barna ucca 11. szám. 1276

Élelmiszer ital

Őszibarack, befőzéshez, étkészéshez 20 fillértől, csemege-szőlő, őszibarack, nagy óriás, Poroszlai út 73. 1206

Libaprólék 1 pengő kilója, libamáj 3 fillértől dekája, csapó uccai színházi átjárónál libahúsüzletben. 1279

Eladó sajáttermésű 600 liter óbor, Töbötöm ucca 34. szám. 1268

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónap-számra, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv**

Tüzelő anyagok

Retorta- faszén megérkezett. — Kapható: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. szám. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

Nagy Sándor

ingatlanirodájának hirdetés (Csapó ucca 27.)

Csoda alkalom! Véndég ucca 41. Nagyrészben adómentes, alápincézett, uccára két szoba fürdőszoba, mellékhelyiségek, udvari háromrendbeli kisebb lakás, közművekkel, 7400 P. Vételár felével megvehető.

Brassai ucca 5. (Tócskertenben), Adómentes két szoba, konyha, mellékhelyiségek, gyümölcsöskert, 4800 P. Bankteher 1800 P.

Sürgősen eladom az Apponyi u. 20. számú, pincézett, adómentes házat, egy szoba, előszoba, konyha, éléskamara egyeb. mellékhelyiségekkel, 305 öf. kerttel 3500 pengő. (Alku tárgya). Fogaras ucca 3. (vá-

góhidnál), szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, kemencével, mosóház stb. Szőlő, gyümölcsösrel készpénzért háromezer pengő. Részletre háromezeröttszáz. — Megvehető 500 pengő előleggel.

Csapókert elején, a Sámsoni út mellett, adómentes családiház, kedvező fizetési feltételekkel, áthelyezés miatt sürgősen, részletre is eladó.

Ezeket kívül több száz jobbnál-jobb eladó ingatlanom van. Saját érdekemben áll, hogy vétegnél, eladásnál bizalommal forduljon jóhírnevű irodámhoz. Felvilágosítások díjtalanul. 1270

Tűzifát-szenet vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzifa-szenkereskedőnél „Margit fürdő” mellett, Telefon 10-24. 1080 vv

Hangszer

Zongora eladó, Gärtner zongora-hangolónál, Kút ucca 104. szám. 1265

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10-12 óráig, délután 3-5 óráig. 1757 vv

Négyszobás, fürdő- szobás uccai földszinti lakás, verandával kiadó Szent Anna ucca 35. 1246

Négy- és kétszobás lakás, nov. 1-től kiadó, Batthyány ucca 13. 1278

Lakást keres

Kettő- vagy háromszobás, komfortos lakást október hó elsejére kivennék — Hershfeld, Hatvan u. 10. 1249

Elveszett

Kérem azon kerékpáros férfit, aki e hó 6-án a taximról leestett bőröndöt a Magoss György-téren felvette, a Bika előtti benzinkútnál leadni sziveskedjen, miután a személye ugyis ismerős. 1285

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

Elveszett egy arany karkötő, — Szent Anna ucca 5 szám tól Kossuth ucca sarkáig (Kontsek üzlet). A megtaláló ill. jutalomban részesül, Piac ucca 46. sz. trafikban. 1281

Ingóságvétel

Zálogcédulát tábori látszóveket, alpakka étkészleteket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol **Ingóság-közvetítő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99**

Folytonégő kályhát, lehetőleg két aknással keresek. Ajánlatokat ármejelöléssel „Folytonégő” jeligére a kiadóba kérek. 1234

Ingóság eladás

Szekerények, lőszormatrác, tűzhely, festmények eladók. Érdeklődni: 8-10 óráig. OTI bérház 44. 1280

Ingatlant keres megvételre

Házat vásárolnék bellerületen, alápincézett, közművel, Ajánlatokat esetleges tartozás megadásával „8-15,000” jeligére a kiadóba kérek. 1260

Vegyés

Daphniát szárított vizibolhát a legmagasabb árban vesz Üvegközi Díszhaltenyészet, Budapest XIII. Váci út 96. szám. 1195

OLMOT vesz lapunk nyomdája József kir. h. u. 1.

500 ccm-es Puch motorkerékpár, oldalkocsival, kivételes alkalmi áron eladó. — Szoboszlai, Széchenyi ucca 24. 1216 vv

Elcseserlénem 90 katasztrális hold szatmarmegyei I. oszt. búzatermő földemet Debreczenhez közeli 30-50 holdasra, esetleg bér házra. N. M. postafiók 36. főposta. 1258

Eladó ház

Pétdátlanul olesó, elkölözés miatt, háromszobás télikás díszparkkal és díőráriásokkal, gyümölcsös-sel, Horthy út mellett, Andrássy út 8. 1282

Házat, földet, szőlőt, házhelyet mindenféle ingatlant a legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. szám. 797 10. 30

Jövedelmező bérház Szent Anna uccán két rendbeli uccai (egyik központi fűtéses), három rendbeli udvari lakással, műhely és raktárhelyiségekkel eladó: Sebestyén ügyvéd, telefon: 24-20. 1247

Nagytelkű ház gazdálkodónak, s ipar telepnek igen alkalmas, 7 rendbeli lakással és pincékkel, gyümölcsös-sel, beépíthető üres fronttal eladó, Mester u 21. szám. 1055

Eladó föld

Eladó Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmon 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Öt hold gyümölcsös épülettel, állomás mellett (két darabban is) eladó. Lőcsői, Rákosi Jenő ucca 8. 1275

Eladó állatok

Yorkshirei, vérszemes anyától származó keresztelt hét heles malacok eladók a fogház rabkerti szertében. Értekezni lehet a fogházigazgatónál Werbőczy ucca 1., telefon: 20-71. szám. 1238

Egy darab szép öthónapos süldő eladó. Tegláskert, Szepesi ucca 54. 1269

Eladó két darab hizónak való sertés és egy darab rágot koca s 5 darab malac. Tócskert, Lőcsői ucca 3. szám. 1255

Szerkesztésért felelős: **PALFI JÓZSEF**
Kiadásért felelős: **IFJ. SZIGETHY GYULA** igazgató
Kiadja és nyomja a **TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Felelős nyomdavezető: **SZIGETHY KÁROLY**